

Справа № 991/8082/25

Провадження 2-а/991/10/25

ВИЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД

Р І Ш Е Н Н Я

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

05 вересня 2025 року

м. Київ

Вищий антикорупційний суд у складі:

головуючого судді Чернової О.В.,

суддів Крикливої Т.Г., Шкодін Я.В.

за участю секретаря судового засідання Лаврук Н.Р.,

представників позивача Гайдара М.А., Сербіної І.І.,

представника третьої особи,

Фонду державного майна України - Пономаренка В.С.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні за правилами спрощеного позовного провадження адміністративну справу за позовом Міністерства юстиції України до ОСОБА_1 , треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору: Товариство з обмеженою відповідальністю «Мотордеталь-Конотоп», Lepedan Investments Limited, ОСОБА_4, Limited Liability Company «Inventa», Фонд державного майна України про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України «Про санкції»](#),

ВСТАНОВИВ:

І.Історія провадження.

07.08.2025 Міністерство юстиції України звернулося до Вищого антикорупційного суду в порядку адміністративного судочинства із позовною заявою до ОСОБА_1 , треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору: Товариство з обмеженою відповідальністю «Мотордеталь-Конотоп», Lepedan Investments Limited, ОСОБА_4, Limited Liability Company «Inventa», Фонд державного майна України про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України «Про санкції»](#).

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 07.08.2025, згідно з положеннями ч.4 [ст.283-1 КАС України](#), для розгляду позовної заяви визначено колегію суддів Вищого антикорупційного суду у складі: головуєчого судді Чернової О.В., суддів - Крикливої Т.Г., Ткаченка О.В.

Відповідно до розпорядження керівника апарату Крикливенка Б.В. від 08.08.2025 №50 ав на підставі службової записки судді Чернової О.В. від 07.08.2025 щодо необхідності призначення повторного автоматизованого розподілу судової справи №991/8082/25, а також наказу Вищого антикорупційного суду від 15.07.2025 №570/в, яким судді Ткаченку О.В. надано відпустку з 04.08.2025 по 15.08.2025, здійснено повторний автоматизований розподіл судової справи №991/8082/25 (провадження №2-а/991/10/25) для заміни судді.

Згідно протоколу повторного автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 08.08.2025 зазначену позовну заяву передано для розгляду колегії суддів у складі: головуєчої судді Чернової О.В. та суддів Крикливої Т.В. та Шкодін Я.В.

Ухвалою Вищого антикорупційного суду від 12.08.2025 відкрито провадження у справі за правилами спрощеного позовного провадження.

На виконання вимог [ст.268](#), ч.5 [ст.283-1 КАС України](#) усі учасники справи були повідомлені про дату, час та місце судового засідання шляхом направлення тексту повістки на відомі суду офіційні електронні адреси, електронною поштою, а також шляхом оприлюднення цієї інформації на веб-порталі судової влади України.

28.08.2025 та 04.09.2025 до суду надійшли письмові пояснення представників третіх осіб - Фонду державного майна України та ТОВ «Мотордеталь-Конотоп».

29.08.2025 до суду через підсистему ЄСІКС «Електронний суд» надійшло клопотання представника позивача про виклик та допит в судовому засіданні як свідка колишнього директора ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» ОСОБА_2 .

У судовому засіданні колегією суддів відмовлено в задоволенні вказаного клопотання *представника* з огляду на відсутність достатнього обґрунтування необхідності допиту останнього в якості свідка, оскільки обставини щодо укладення як первісних контрактів між ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» та АТ «Костромський завод автокомпонентів», так і подальших додаткових угод з Lepedan Investments Limited доводяться письмовими доказами, наданими судом позивачем.

04.09.2025 на електронну пошту суду надійшло клопотання від ОСОБА_3 про проведення трансляції судового засідання на You Tube каналі «Вищого антикорупційного суду», у задоволенні якого судом відмовлено.

II. Вимоги позивача та їх обґрунтування.

У позовній заяві позивач просив застосувати до ОСОБА_1 санкцію, передбачену п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України «Про санкції»](#).

Стягнути в дохід держави активи, які опосередковано належать ОСОБА_1 , а саме:

- право вимоги за контрактом від 21.06.2012 №192/572, укладеним між ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» та АТ «Костромський завод автокомпонентів», яке належить компанії Lapedan Investments Limited на підставі договору про відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №2, укладеного між АТ «Костромський завод автокомпонентів» та Lapedan Investments Limited;

- право вимоги за контрактом від 21.09.2015 №1095, укладеним між ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» та АТ «Костромський завод автокомпонентів», яке належить компанії Lapedan Investments Limited на підставі договору про відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №3, укладеного між АТ «Костромський завод автокомпонентів» та Lapedan Investments Limited.

Обґрунтовуючи позовні вимоги позивач посилається на рішення Ради національної безпеки і оборони України (далі - РНБО) від 07.09.2022 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яке введене в дію [Указом Президента України від 07.09.2022 № 637/2022](#), стосовно ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , громадянина рф, сенатора російської федерації, представника в раді федерації від Костромської області, до якого застосовано санкції, у тому числі у виді блокування активів строком на 10 років.

ОСОБА_1 діючий сенатор ради федерації від виконавчого органу Костромської області (строк закінчення повноважень вересень 2025 року). Відповідач є політичним діячем, оскільки бере участь у політичних процесах в російській федерації та має владні повноваження, які реалізовує у складі колегіального органу. ОСОБА_1 свідомо, добровільно, шляхом участі у голосуваннях, приймає рішення, які мають загальнообов'язковий характер та несе за них відповідальність.

Позивач зазначає, що рішенням Вищого антикорупційного суду від 10.08.2023 у справі №991/6806/23 застосовано санкцію, передбачену пунктом 1-1 ч.1 [ст.4 Закону України «Про санкції»](#), до ОСОБА_1 та стягнуто в дохід держави 100% статутного капіталу ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», щодо яких ОСОБА_1

опосередковано через пов'язану особу ОСОБА_4 та як наслідок через грузинську компанію LLC «INVENTA» та кіпрську компанію Lepedan Investments Limited вчиняв дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження.

Вказаним рішенням судом було встановлено існування підстав для застосування до ОСОБА_1 санкції у виді стягнення його активів в дохід держави. Встановлено, що ОСОБА_1 як політичний діяч в складі федерації рф голосував за погодження законів рф щодо ратифікації «договорів» про визнання так званих «лнр», «днр», а також після початку повномасштабного вторгнення, голосував за погодження федеральних законів, що стосуються «легалізації» анексії території України. З початку своєї кар'єри був пов'язаний з російським підприємством АТ «Костромський завод автокомпонентів», вчиняв дії, спрямовані на постачання до АТ «Костромський завод автокомпонентів» продукції ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», яка використовувалась АТ «Костромський завод автокомпонентів» для виготовлення поршневих груп до двигунів внутрішнього згорання, що в подальшому використовувались для виробництва техніки військово-промисловим комплексом рф. Отже ОСОБА_1 завдав істотної шкоди національній безпеці, суверенітету та територіальній цілісності України, зокрема, шляхом взяття участі в ухваленні рішень (з підтримкою таких рішень своїм голосом) про поширення юрисдикції держави-агресора на територію, яка відповідно до [Конституції України](#) входить до складу України, та шляхом взяття участі в організації (у тому числі плануванні, керівництві та координації, державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні) підготовки збройної агресії проти України, а також в організації безпосередньої збройної агресії що є підставами застосування санкції, передбаченими пп. «є» та «г» п.1 абз.4 ч.1 [ст.5-1 Закону України «Про санкції»](#) відповідно.

Встановлено обставини, які стосуються здійснення ОСОБА_1 контролю за ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» через пов'язаних корпоративними та діловими зв'язками фізичних (ОСОБА_4, ОСОБА_5, ОСОБА_7) та юридичних (АТ «Костромський завод автокомпонентів», Lepedan Investments Limited) осіб.

Отже, як вважав позивач, вказаним рішенням, яке набрало законної сили, судом вже було встановлено підстави для застосування до ОСОБА_1 санкції у виді стягнення активів в дохід держави, та обставини які стосуються здійснення ОСОБА_1 опосередкованого контролю за ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», тому, відповідно до ч.4 [ст.78 КАС України](#), вказані обставини не підлягають доказуванню під час розгляду цього позову.

У позовній заяві позивач посилався на зміст судового рішення у відповідній справі, що набрало законної сили, у якому підстави застосування до ОСОБА_1

санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України «Про санкції»](#) та обставини, які стосуються здійснення ОСОБА_1 опосередкованого контролю за ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», зазначені як установлені.

Щодо активів, які підлягають стягненню з відповідача у цій справі, то позивач зазначав про те, що СБУ в рамках кримінального провадження було виявлено кредиторську заборгованість ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» перед компанією Lepedan Investments Limited, через яку ОСОБА_1 здійснював опосередкований контроль за ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», що було встановлено рішенням ВАКС від 10.08.2023 у справі №991/6806/23. Кредиторська заборгованість виникла за контрактами від 21.06.2012 №192/572 та від 21.09.2015 №1095, укладеними між АТ «Костромський завод автокомпонентів» та ТОВ «Мотордеталь-Конотоп». Борг полягає у несплаті коштів за поставлене обладнання за контрактом від 21.09.2015 №1095, та у 100% попередній оплаті за товари, які так і не були поставлені за контрактом від 21.06.2012 №192/572. Через те, що ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» та АТ «Костромський завод автокомпонентів» були пов'язаними особами через структуру володіння, то у зв'язку з цим вимоги щодо погашення боргу не заявлялись, а строки виконання неодноразово переносились. На підставі договорів відступлення прав (вимог) №2 від 26.06.2019 та №3 від 26.06.2019 було відступлено на користь Lepedan Investments Limited права вимоги АТ «Костромський завод автокомпонентів» до ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» за цими контрактами. Відповідно до умов контрактів, додаткових угод до них, а також після відступлення прав (вимог), строк дії останніх неодноразово продовжувався, останній раз до 31.12.2023. З огляду на неодноразове продовження строку дії контрактів загальний строк позовної давності в три роки не сплив, а тому заборгованість не може бути визнана безнадійною та списана. Разом з цим, станом на дату відступлення прав (вимог), АТ «Костромський завод автокомпонентів» було власником 100% акцій Lepedan Investments Limited. За договорами відступлення прав (вимог) АТ «Костромський завод автокомпонентів» в якості розрахунку отримало акції Lepedan Investments Limited, кількість яких збільшилась з 11 820 до 12 233. З 05.05.2021 до теперішнього часу власником 100% акцій Lepedan Investments Limited вже є компанія LLC «Inventa» що належить ОСОБА_4, який є особою, пов'язаною з ОСОБА_1 та залучалась ним в якості номінального власника до організації структури володіння та контролю ТОВ «Мотордеталь-Конотоп». ОСОБА_1 продовжує опосередковано володіти та здійснювати фактичне управління фінансово-господарською діяльністю компанії Lepedan Investments Limited через ОСОБА_4, а отже може опосередковано вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження щодо активів Lepedan Investments Limited. ОСОБА_1 здійснив заміну кредитора з підконтрольного російського підприємства АТ «Костромський завод автокомпонентів» на підконтрольну кіпрську компанію Lepedan Investments Limited, яка з 2012 року виступала

засновником ТОВ «Мотордеталь-Конотоп». Зазначає, що контракти та додаткові договори до них, укладались з метою утворення боргових зобов'язань ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» перед АТ «Костромський завод автокомпонентів» та Lepedan Investments Limited, задля збереження контролю ОСОБА_1 над ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», а договори відступлення прав (вимог) були спрямовані на приховання реального власника ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» ОСОБА_1 під час здійснення господарських операцій в Україні.

Щодо співмірності та пропорційності втручання держави у право на власність особи то позивач зазначав про те, що при застосуванні такої санкції як стягнення активів в дохід держави необхідно врахувати співмірність її застосування із шкодою, що завдана інтересам суспільства діями відповідача. Неможливо застосувати менш агресивні засоби впливу на особу. Застосування санкції у виді стягнення активів в дохід держави пропонується як винятковий безальтернативний захід, оскільки в результаті в тому числі і дій відповідача спричинено загибель великої кількості мирного українського населення, руйнування мирних міст України, що також призвело до економічної нестабільності України, зменшення рівня життя населення, обмеження пересування, в тому числі серед інших держав, зменшення міжнародної співпраці та торгівельного розвитку.

З урахуванням викладених в позові обставин вбачається причинно-наслідковий зв'язок між жертвами серед цивільного населення України та сприянням відповідача веденню агресивної війни проти України, шляхом взяття участі в ухваленні рішень (з підтримкою таких рішень своїм голосом) про поширення юрисдикції держави-агресора на територію, яка відповідно до [Конституції України](#) входить до складу України та взяття участі в організації (у тому числі плануванні, керівництві та координації, державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні) підготовки збройної агресії проти України, а також в організації без посередньої збройної агресії. Такими діями відповідач створює реальні загрози національній безпеці, суверенітету та територіальній цілісності України, що сприяє продовженню ведення агресивної війни проти України, геноциду народу України.

Вказане свідчить про порушення фундаментальних прав та інтересів людини та суспільства в цілому, зокрема наявність чисельних жертв серед цивільного населення в Україні, яке не бере безпосередньої участі у військових діях, руйнування об'єктів інфраструктури, культурної спадщини України, загрози атомної катастрофи тощо. Вказане зумовлює відповідне реагування з боку держави шляхом використання правового механізму у виді стягнення в дохід держави активів відповідача, які знаходяться на території України.

Застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону у виді стягнення у дохід держави активів відповідача, які є предметом вказаного позову, не призведе до суттєвого погіршення майнового стану останнього, водночас в умовах триваючої агресивної війни рф проти України такі цілі застосування санкції співвідносяться з інтересами суспільства. Вказані активи після відчуження в дохід держави будуть використані для покриття збитків, спричинених військовими діями рф, та в подальшому будуть спрямовані на відбудову інфраструктури України, міст та сприятимуть відбудові економіки.

Поряд з цим, позивач вказував на дотримання строків звернення з позовом, передбачених ч.7 ст. [122](#), ч.1 ст. [283-1 КАС України](#), оскільки станом на дату його подання, в Україні діє правовий режим воєнного стану, який був продовжений [Указом Президента України від 14.07.2025 № 478/2025](#) з 05 год 30 хв 07.08.2025 строком на 90 діб.

III. Позиції учасників справи.

Представники позивача Гайдар М.А. та Сербіна І.І. в судовому засіданні підтримали позовну заяву із заявлених у ній мотивів та просили її задовольнити.

Представник позивача Гайдар М.А. додатково пояснив, що заборгованість наразі існує, вона реальна та визнається боржником.

Представник позивача Сербіна І.І. в судовому засіданні також пояснила, що у разі ухвалення позитивного рішення, його виконання відбуватиметься в установленому законом порядку, шляхом заміни кредитора в зобов'язанні на державу Україна. Право вимоги не може залишатися за компанією пов'язаною з підсанкційною особою.

Відповідач, третя особа ОСОБА_4 та представники третіх осіб - Lepedan Investments Limited та Limited Liability Company «Inventa» в судові засідання не з'явилися, правом на подання відзиву, та пояснень щодо позову не скористалися, про дату, час та місце розгляду справи повідомлялися належним чином.

Представник третьої особи - Фонду державного майна України Пономаренко В.С., в судовому засіданні просив позов задовольнити, підтримав раніше подані письмові пояснення щодо позову, додав, що в матеріалах справи наявні оборотно-сальдові відомості, надані Фондом держмайна України, що підтверджують наявність заборгованості.

Представник третьої особи - ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» в своїх письмових поясненнях також позов вважав обґрунтованим та просив його

задовольнити з мотивів, вказаних у ньому. Зазначив, що дійсно на балансі підприємства обліковується кредиторська заборгованість перед контрагентом Лепедан Інвестментс Лімітед (республіка Кіпр), а саме: - згідно зовнішньоекономічного контракту №192/572 від 21.06.2012 р. по бухгалтерському рахунку 6812 «Отримані передплати в іноземній валюті» в сумі 288 811 551,85 руб. рф.; - згідно зовнішньоекономічного контракту №1095 від 21.09.2015 р. по бухгалтерському рахунку 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками» в сумі 45 210 923,66 руб. рф. Заборгованість в сумі 288 811 551,85 руб. рф виникла згідно зовнішньоекономічного контракту №192/572 від 21.06.2012, укладеному із ЗАТ «Костромський завод автокомпонентів» (Покупець), в подальшому у 2015 році змінено організаційно-правову форму на акціонерне товариство (АТ).

Предметом вказаного контракту були поставки деталей циліндропоршневої групи, виробником яких є ТОВ «Мотордеталь-Конотоп». Умовами контракту було передбачено 100% попередню оплату товару. Поставки товару по цьому контракту здійснювались протягом 2012 - 2013 р.р. відповідно до специфікацій до контракту. Також одночасно із АТ «Костромський завод автокомпонентів» були укладені і інші контракти на поставку аналогічної продукції, тому відвантаження продукції здійснювалось за іншими контрактами.

На суму попередньої оплати 288 811 551,85 руб. рф за контрактом 192/572 від 21.06.2012 р. відвантаження продукції не відбулося, тому зазначена сума і обліковується як кредиторська заборгованість на бухгалтерському рахунку 6812 «Отримані передплати в іноземній валюті».

Листом від 01.07.2019 р. № 51-2560 АТ «Костромський завод автокомпонентів» повідомило ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», що згідно договору уступки прав (вимоги) №2 від 26.06.2019 р. право вимоги за контрактом № 192/572 від 21.06.2012 р. суми заборгованості у розмірі 288 811 551,85 руб. рф відступило компанії Лепедан Інвестментс Лімітед (республіка Кіпр). Отже, відбулася заміна сторони у зобов'язанні та до нового кредитора компанії Лепедан Інвестментс Лімітед перейшли всі права первісного кредитора за контрактом № 192/572 від 21.06.2012. За домовленістю між сторонами строк виконання зобов'язань та строк дії контракту неодноразово продовжувались про що укладались відповідні додаткові угоди.

Заборгованість в сумі 45 210 923,66 руб. рф виникла згідно зовнішньоекономічного контракту № 1095 від 21.09.2015, укладеному із ЗАТ «Костромський завод автокомпонентів» (Продавець), в подальшому у 2015 р. змінено організаційно-правову форму на акціонерне товариство. Предметом цього контракту була купівля-продаж обладнання, яке було у використанні, номенклатура, кількість і ціна якого зазначаються у специфікаціях до нього.

На виконання Контракту № 1095 від 21.09.2015 ЗАТ «Костромський завод автокомпонентів» поставив ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» згідно вантажних митних декларацій № 805110001/2015/002624 від 22.10.2015 р. та № 805110001/2015/002864 від 23.11.2015 обладнання згідно специфікацій №№1,2,3. За домовленістю між сторонами строк виконання зобов'язань та строк дії контракту неодноразово продовжувались про що укладались відповідні додаткові угоди. Тому заборгованість в сумі 45 210 923,66 руб. рф є несплаченою і обліковується як кредиторська заборгованість.

Листом від 01.07.2019 р. № 51-2559 АТ «Костромський завод автокомпонентів» повідомило ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», що згідно договору уступки прав (вимоги) №3 від 26.06.2019 право вимоги за контрактом № 1095 від 21.09.2015 р. суми заборгованості у розмірі 45 210 923,66 руб. рф відступило компанії Лепедан Інвестментс Лімітед (республіка Кіпр). Отже, відбулася заміна сторони у зобов'язанні та до нового кредитора компанії Лепедан Інвестментс Лімітед перейшли всі права первісного кредитора за контрактом № 1095 від 21.09.2015.

21.12.2022 р. між ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» та новим кредитором Лепедан Інвестментс Лімітед було укладено останню Додаткову угоду № 15 до Контракту № 1095 від 21.09.2015 р., згідно якої пункт 2.4 контракту було викладено у наступній редакції «Покупець оплачує товари, що поставляються, не пізніше 31 грудня 2023 року шляхом перерахування коштів на розрахунковий рахунок Продавця». Цією ж додатковою угодою пункт 7.4 контракту викладено у новій редакції: «Контракт набирає чинності з моменту його підписання Сторонами та діє до 31 грудня 2023 року».

Отже, першочергово кредиторська заборгованість за обома контрактами утворилась перед ЗАТ «Костромський завод автокомпонентів», яке було реорганізоване в АТ «Костромський завод автокомпонентів», що є резидентом російської федерації. В подальшому у 2019 році АТ «Костромський завод автокомпонентів» відступило право вимоги заборгованостей за контрактом № 192/572 від 21.06.2012 та контрактом № 1095 від 21.09.2015 кіпрській компанії Лепедан Інвестментс Лімітед. Тобто відбулася заміна сторони у зобов'язанні та стороною обох контрактів (кредитором у зобов'язаннях) стала компанія Лепедан Інвестментс Лімітед, що зареєстрована відповідно до законодавства республіки Кіпр.

Оскільки ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» та АТ «Костромський завод автокомпонентів» були пов'язаними особами через структуру володіння, то у зв'язку з цим вимоги щодо погашення боргу не заявлялися, а строки виконання зобов'язань неодноразово переносилися.

IV. Правове регулювання.

Згідно зі [статтею 9 Конституції України](#) та ч.ч.1, 2 [ст.6 КАС України](#) чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства, а суди застосовують принцип верховенства права, враховуючи практику Європейського суду з прав людини.

Положеннями статті першої Протоколу до [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) закріплено, що кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів.

Відповідно до ч.1 [ст.5-1 Закону України «Про санкції»](#) санкція, передбачена п.1-1 ч.1 [ст.4 цього Закону](#), має винятковий характер та може бути застосована лише щодо фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності) або значною мірою сприяли (в тому числі шляхом фінансування) вчиненню таких дій іншими особами, у тому числі до резидентів у розумінні [Закону України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів»](#).

Ця санкція може бути застосована у період дії правового режиму воєнного стану чи після його припинення або скасування (якщо позовну заяву про застосування цієї санкції подано в період дії правового режиму воєнного стану) та за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим Законом, вже накладено санкцію у виді блокування активів.

Накладення на активи арешту, встановлення щодо них мораторію чи будь-яких інших обтяжень (заборони розпоряджатися або користуватися ними), а також перебування таких активів у заставі не перешкоджає стягненню цих активів у дохід держави як санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст.4 цього Закону](#), а також здійсненню реєстраційних дій, передбачених [ст.17 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань»](#).

Підставами застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст.4 цього Закону](#), є:

1) завдання істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, зокрема, але не виключно, шляхом:

- а) ухвалення рішення щодо збройної агресії проти України;
- б) взяття участі в ухваленні рішення (з підтримкою своїм голосом такого рішення) щодо збройної агресії проти України, якщо таке рішення ухвалювалося колегіально або кількома органами держави-агресора у взаємодії;
- в) взяття участі у підготовці, внесенні, погодженні пропозицій стосовно ухвалення рішення щодо збройної агресії проти України;
- г) взяття участі у державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні заходів, пов'язаних із прийняттям рішення про початок збройної агресії проти України;
- г) взяття участі в організації (у тому числі плануванні, керівництві та координації, державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні) підготовки збройної агресії проти України, а також в організації безпосередньої збройної агресії проти України;
- д) особистого взяття участі у збройній агресії проти України;
- е) взяття участі у прийнятті рішення щодо створення на захоплених в результаті збройної агресії території України окупаційної адміністрації, у фактичному створенні окупаційних адміністрацій, а також у державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні створення та функціонування таких адміністрацій;
- є) ухвалення або взяття участі в ухваленні рішення (з підтримкою такого рішення своїм голосом) про поширення юрисдикції держави-агресора чи будь-якої іншої держави на територію, яка відповідно до [Конституції України](#) входить до складу України;
- ж) взяття участі у прийнятті рішень щодо створення, а також у створенні, державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні державою-агресором підконтрольних їй самопроголошених органів, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України;
- з) взяття участі в організації та проведенні незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території України;

2) суттєве сприяння вчиненню дій або ухваленню рішень, зазначених у пункті 1 цієї частини, зокрема, але не виключно, шляхом:

- а) сприяння збройній агресії проти України, окупації/анексії території, яка відповідно до [Конституції України](#) входить до складу України, зокрема шляхом:

- висловлення наміру та готовності використати в майбутньому (зокрема, за певних обставин) законні збройні формування для зазначеної мети;
 - надання державі-агресору у користування території, цивільної або військової інфраструктури (шляхів сполучень, військових та цивільних аеродромів тощо), приміщень і територій для розміщення збройних формувань та техніки (казарм, гуртожитків, військових полігонів, баз, центрів бойової підготовки, таборів тощо), цивільної, військової чи спеціальної техніки, іншого рухомого або нерухомого майна;
 - незабезпечення дотримання встановлених правил пересування та/або перетину державного кордону України;
 - постачання/надання, зберігання зброї, боєприпасів, вибухових речовин, військової чи спеціальної техніки, інших засобів та знарядь здійснення збройної агресії проти України, забезпечення ремонту таких засобів і знарядь;
- б) фінансування або матеріально-технічного забезпечення діяльності держави-агресора, пов'язаної зі збройною агресією проти України чи окупацією/анексією її територій, зокрема шляхом:
- сплати податків, зборів до державного бюджету держави-агресора, якщо загальна сума таких платежів (окрім митних) за останні чотири послідовні податкові (звітні) квартали перевищує еквівалент 40 мільйонів гривень для юридичної та 3 мільйонів гривень для фізичної особи, визначених за середньозваженим офіційним курсом Національного банку України за той самий період;
 - здійснення пожертв, благодійної, спонсорської допомоги, іншої безоплатної передачі грошових коштів чи іншого майна на користь органів державної влади чи військового управління держави-агресора, юридичних та фізичних осіб, які вчиняють дії чи ухвалюють рішення, зазначені в пункті 1 частини першої цієї статті, або здійснюють фінансування таких заходів, якщо сукупна упродовж року сума таких коштів чи вартість майна становить не менше 750 тисяч гривень за офіційним курсом Національного банку України;
 - інвестування у державні облігації держави-агресора, якщо сукупна упродовж року сума інвестування становить не менше 3 мільйонів гривень за офіційним курсом Національного банку України;
- в) інформаційного сприяння вчиненню дій або ухваленню рішень, зазначених у пункті 1 цієї частини, зокрема шляхом організації, фінансування та безпосереднього здійснення публічних дій, спрямованих на:
- спонукання до збройної агресії проти України, геноциду Українського народу, дискримінації за ознакою громадянства України, вчинення діянь, які відповідно

до норм міжнародного права та/або законодавства України мають ознаки воєнних злочинів або злочинів проти людяності;

- виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії проти України, окупації територій України, вчинення діянь, які відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України мають ознаки воєнних злочинів, геноциду або злочинів проти людяності;

- глорифікацію осіб, які здійснювали збройну агресію проти України, представників збройних формувань держави-агресора, іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих державою-агресором, а також представників окупаційної адміністрації держави-агресора та представників підконтрольних державі-агресору самопроголошених органів, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України;

- підтримання політики держави-агресора щодо невизнання права Українського народу на самоідентифікацію та самовизначення, викривлення уявлення про самобутність Українського народу та його прагнення до незалежності, що реалізується через поширення фальшивих ідеологем, в основі яких лежить завідомо хибне та маніпулятивне ототожнення українського патріотизму з «нацизмом» чи іншими людиноненависницькими ідеологіями;

- розпалювання ненависті до Українського народу, його культури, державної мови, національної ідентичності.

Згідно з ч.ч.2, 3 [ст.5-1 Закону України «Про санкції»](#) за наявності підстав та умов, зазначених у частині першій цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції, звертається до Вищого антикорупційного суду з позовною заявою про застосування до відповідної фізичної або юридичної особи санкції, передбаченої п.1-1 ч. 1 [ст.4 цього Закону](#) (далі - Заява), у порядку, визначеному [Кодексом адміністративного судочинства України](#).

Судове рішення про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст.4 цього Закону](#), в день набрання ним законної сили надсилається Фонду державного майна України для здійснення повноважень у сфері управління активами, щодо яких ухвалено судове рішення про застосування такої санкції, а також до апарату Ради національної безпеки і оборони України, Кабінету Міністрів України.

Активи, щодо яких ухвалено рішення про застосування такої санкції, підлягають передачі Фонду державного майна України протягом п'яти робочих днів з дня набрання законної сили вищезазначеним судовим рішенням.

Фонд державного майна України здійснює повноваження у сфері управління (у тому числі шляхом реалізації) активами, щодо яких ухвалено судові рішення про застосування такої санкції, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Грошові кошти, отримані в результаті реалізації таких активів, зараховуються до Державного бюджету України та спрямовуються до фонду ліквідації наслідків збройної агресії.

Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про визначення суб'єктом управління активом іншого органу державної влади, суб'єкта господарювання державного сектору економіки. Таке управління здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, згідно з абзацом третім цієї частини.

Фонд державного майна України та Кабінет Міністрів України реалізують повноваження, визначені в абзацах третьому і четвертому цієї частини, щодо активів у вигляді частки у статутному (складеному) капіталі чи акцій, паїв юридичної особи, що має право надавати фінансові послуги, державне регулювання та нагляд за діяльністю якої здійснює відповідно до своєї компетенції Національний банк України або Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, які підлягають стягненню в дохід держави як санкція, передбачена п.1-1 ч.1 [ст.4 цього Закону](#), з урахуванням отриманої від Національного банку України та/або Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку інформації щодо діяльності такої юридичної особи.

Однією з таких санкцій згідно з п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#) є стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Відповідно до ч.3 [ст.20 КАС України](#) Вищому антикорупційному суду підсудні справи про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України «Про санкції»](#).

Згідно з ч.ч. 1, 4 [ст.283-1 КАС України](#) позовна заява про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), подається до Вищого антикорупційного суду протягом строку дії правового режиму воєнного стану. Справа про застосування вказаної санкції, вирішується колегією у складі трьох суддів Вищого антикорупційного суду протягом 30 днів з дня надходження позовної заяви до суду.

Суд ухвалює рішення на користь тієї сторони, сукупність доказів якої є більш переконливою порівняно із сукупністю доказів іншої сторони (ч.6 [ст.283-1 КАС України](#)).

V. Оцінка та мотиви суду.

З'ясувавши усі фактичні обставини справи, оцінивши надані докази, що мають юридичне значення для вирішення позовної заяви, суд дійшов таких висновків.

5.1. Вирішуючи в адміністративній справі питання про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України "Про санкції"](#), суду необхідно надати відповіді на такі питання:

- 1) чи звернувся позивач до суду з адміністративним позовом під час дії правового режиму воєнного стану (абз.2 ч.1 [ст.5-1 Закону України "Про санкції"](#));
- 2) чи є відповідач суб'єктом, до якого можливе застосування санкцій (абз.1 ч.1 [ст.5-1 Закону України "Про санкції"](#));
- 3) чи застосовано до відповідача санкцію у виді блокування активів за рішенням Ради національної безпеки та оборони України, прийнятим після набрання чинності [Законом України № 2257-IX](#) (абз.2 п.3 [ст.6 Закону України "Про санкції"](#));
- 4) чи наявні підстави, визначені абз.4 ч.1 [ст.5-1 Закону України "Про санкції"](#), для застосування до відповідача санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України "Про санкції"](#);
- 5) чи належать активи, питання про стягнення яких ставить позивач, відповідачу, або чи є у нього можливість прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження цими активами;
- 6) чи є втручання у право власності відповідача співмірним та пропорційним при застосуванні санкції.

5.1.1. Щодо першого питання, колегією суддів встановлено, що на час ухвалення судового рішення позивачем дотримано вимоги абз.2 ч.1 [ст.5-1 Закону України "Про санкції"](#), та звернення до Вищого антикорупційного суду відбулося під час дії правового режиму воєнного стану.

Відповідно до ч.7 [ст.122 КАС України](#), строк для звернення до суду з позовною заявою про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України "Про санкції"](#), встановлюється [ст.283-1 цього Кодексу](#).

Згідно з ч.1 [ст.283-1 КАС України](#), позовна заява про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України "Про санкції"](#), подається до Вищого антикорупційного суду протягом строку дії правового режиму воєнного стану.

Ця санкція може бути застосована у період дії правового режиму воєнного стану чи після його припинення або скасування (якщо позовну заяву про

застосування цієї санкції подано в період дії правового режиму воєнного стану) та за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим Законом, вже накладено санкцію у виді блокування активів (абз.2 ч.1 [ст.5-1 Закону України "Про санкції"](#)).

[Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" № 64/2022 від 24.02.2022](#) в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24.02.2022 строком на 30 діб. Цей Указ затверджено [Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX](#).

В подальшому, Указами Президента України строк дії воєнного стану в Україні неодноразово продовжувався та такий стан діє дотепер.

Вчергове [Указом Президента України від 14.07.2025 №478/2025 "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні"](#) строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 07.08.2025 строком на 90 діб. Цей Указ затверджено [Законом України від 15.07.2025 року № 4524-IX](#).

Тобто, на момент звернення позивача з цим позовом, у період його розгляду у суді та станом на день ухвалення рішення у справі, на усій території України діє правовий режим воєнного стану, тобто санкція передбачена п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України "Про санкції"](#) може бути застосована.

5.1.2. Щодо питань 2-4 колегія суддів на підставі преюдиційних обставин, які не потребують доказування встановила:

- ОСОБА_1 є суб'єктом, до якого може бути застосовано санкцію, так як він є фізичною особою, яка своїми діями створила суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (абз.1 ч.1 [ст.5-1 Закону України "Про санкції"](#));

- до ОСОБА_1, громадянина рф, сенатора російської федерації, представника в раді федерації від Костромської області, застосовано санкцію у виді блокування активів за рішенням Ради національної безпеки та оборони України від 07.09.2022 "Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)", яке введене в дію [Указом Президента України від 07.09.2022 № 637/2022](#), тобто після 24.05.2022 (абз.2 ч.1 [ст.5-1 Закону України "Про санкції"](#)), що, у свою чергу, дає можливість застосовувати до відповідача санкцію, передбачену п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України "Про санкції"](#);

- підставами для застосування санкції у виді стягнення в дохід держави активів, які опосередковано належать ОСОБА_1 є те, що останній будучи політичним діячем, діючим сенатором ради федерації від виконавчого органу Костромської області, в складі ради федерації рф голосував за погодження законів рф щодо

ратифікації «договорів» про визнання так званих «лнр» та «днр», а також, після початку повномасштабного вторгнення, голосував за погодження федеральних законів, що стосуються «легалізації» анексії території України. Крім цього, ОСОБА_1 з початку своєї кар'єри був пов'язаний з російським підприємством АТ «Костромський завод автокомпонентів», яке займається виготовленням, реалізацією поршневої групи до всіх видів карбюраторних та дизельних двигунів внутрішнього згорання, як до цивільної так і для військової техніки (пп. «є», «г» п.1 абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України "Про санкції"](#)).

Ці висновки суду ґрунтуються на таких обставинах.

Частиною 2 [статті 13 Закону України "Про судоустрій і статус суддів"](#) визначено, що судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами, фізичними і юридичними особами та їх об'єднаннями на всій території України. Обов'язковість урахування (преюдиційність) судових рішень для інших судів визначається законом.

Відповідно до ч.4 [ст.78 КАС України](#) обставини, встановлені рішенням суду у господарській, цивільній або адміністративній справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді іншої справи, у якій беруть участь ті самі особи або особа, стосовно якої встановлено ці обставини, якщо інше не встановлено законом.

Преюдиційність у процесуальному праві - обов'язок суду, який розглядає справу, прийняти без перевірки та доказів факти, які раніше вже були встановлені судовим рішенням чи вироком суду, що набрали законної сили, у будь-якій іншій справі. Преюдиційність дозволяє уникнути ухвалення суперечливих судових фактів щодо одного й того ж питання та вирішувати справи з найменшими витратами часу та засобів (постанова Верховного Суду від 06.09.2022 по справі № 640/10625/21).

Одним з основних елементів верховенства права є принцип правової визначеності, який серед іншого передбачає, що у будь-якому спорі рішення суду, яке вступило в законну силу, не може бути поставлено під сумнів.

У пунктах 60, 64 Рішення Європейського суду з прав людини у справі "Ющенко та інші проти України" (заяви №№ 73990/01, 7364/02, 15185/02 і 11117/05) констатовано: "... право на справедливий судовий розгляд, яке передбачене пунктом 1 статті 6 Конвенції та розтлумачене в контексті принципів верховенства права та юридичної визначеності, містить вимогу непіддання сумніву рішення суду, коли він остаточно вирішив питання (див. рішення у справі "Брумареску проти Румунії" (Brumarescu v. Romania) [GC], № 28342/95,

п. 61)"; За відсутності будь-яких ознак того, що в цивільному провадженні мали місце якісь вади, Суд вважає, що нове вирішення тих самих питань звело нанівець закінчене раніше провадження, а це несумісно з принципом юридичної визначеності.

Суть преюдиції полягає в неприпустимості повторного розгляду судом одного й того ж питання між тими ж сторонами (постанова Верховного Суду від 26.11.2019 по справі № 902/201/19, постанова Верховного Суду від 15.10.2019 № 908/1090/18).

Преюдиційні обставини не потребують доказування, якщо одночасно виконуються такі умови, обставина встановлена судовим рішенням, судове рішення набрало законної сили, у справі беруть участь ті самі особи, які брали участь у попередній справі (постанова Верховного Суду від 11.12.2019 по справі № 320/4938/17).

На підставі зазначених правових норм, рішення про використання обставин, у встановлених Вищим антикорупційним судом у адміністративній справі № 991/6806/23, колегією суддів було прийнято, як преюдиційне, з огляду на дотримання наступних критеріїв:

ці обставини встановлені судовим рішенням у адміністративній справі - рішенням Вищого антикорупційного суду від 10.08.2023 у справі №991/6806/23, зокрема, до ОСОБА_1 застосовано санкцію, передбачену п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України "Про санкції"](#) та стягнуто в дохід держави його активи;

ці обставини оцінені судом саме як обставина (юридичний факт) преюдиційного характеру та не є правовою оцінкою, наданою судом певній обставині (юридичному факту);

ці обставини містяться в мотивувальній частині рішення та відповідають вимогам п.1 ч.4 [ст.246 КАС України](#), згідно з якими у мотивувальній частині рішення, серед іншого, зазначаються обставини, встановлені судом, та зміст спірних правовідносин, з посиланням на докази, на підставі яких встановлені відповідні обставини;

судове рішення набрало законної сили;

у справі беруть участь ті самі особи стосовно яких встановлено ці обставини - позивач Міністерство юстиції України, відповідач ОСОБА_1 та треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, зокрема, ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», Lepedan Investments Limited, ОСОБА_4, Limited Liability Company «Inventa», та саме щодо ОСОБА_1 наведеним рішенням і були встановлені зазначені юридичні факти;

правова оцінка, надана судом певному факту при розгляді іншої справи, не є обов'язковою для суду (ч.7 [ст.78 КАС України](#)).

Рішення, що ОСОБА_1 є суб'єктом, до якого може бути застосовано санкції, так як він є фізичною особою, яка своїми діями створила суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (абз.1 ч.1 [ст.5-1 Закону України "Про санкції"](#)) та обставини вчинення ним дій, які свідчать про те, що останній будучи політичним діячем, діючим сенатором ради федерації від виконавчого органу Костромської області, в складі ради федерації рф голосував за погодження законів рф щодо ратифікації «договорів» про визнання так званих «лнр» та «днр», а також, після початку повномасштабного вторгнення, голосував за погодження федеральних законів, що стосуються «легалізації» анексії території України, а також зв'язок ОСОБА_1 з російським підприємством АТ «Костромський завод автокомпонентів», яке займається виготовленням, реалізацією поршневої групи до всіх видів карбюраторних та дизельних двигунів внутрішнього згорання, як до цивільної так і для військової техніки (пп. «є», «г» п.1 абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 Закону України "Про санкції"](#)) ґрунтується на встановлених у рішенні Вищого антикорупційного суду від 10.08.2023 у справі №991/6806/23 наступних фактичних обставинах:

В пункті3.6. рішення встановлено:

« ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , громадянин рф, російський політичний діяч та підприємець, з 05.05.2011 член партії «единая россия», в тому ж році був обраний депутатом обласної думи Костромської області рф. З 05.10.2020 обіймає посаду сенатора ради федерації федеральних зборів рф від виконавчого органу державної влади Костромської області, член Комітету ради федерації з економічної політики.

Як політичний діяч ОСОБА_1 в складі ради федерації рф голосував за погодження законів рф щодо ратифікації «договорів» про визнання так званих «лнр», «днр», а також після початку повномасштабного вторгнення голосував за погодження федеральних законів, що стосуються «легалізації» анексії територій України.

Також ОСОБА_1 є діючим сенатором ради федерації від виконавчого органу Костромської області (строк закінчення повноважень вересень 2025 року), що підтверджується відомостями з офіційного вебресурсу державної думи федеральних зборів російської федерації.

ОСОБА_1 є політичним діячем, оскільки бере участь у політичних процесах в державі та має владні повноваження, які вона реалізовує у складі колегіального органу та свідомо, добровільно, за внутрішнім переконанням шляхом

голосувань приймає рішення, які мають загальнообов'язковий характер та несе за них відповідальність.

Підтримка рішень політичного керівництва рф шляхом голосування за погодження законів, що мають на меті зміну конституційно закріпленого статусу територій України, вказують на послідовну свідому підтримку ОСОБА_1 рішень керівництва держави-агресора, які спрямовані на спробу поширення юрисдикції на окуповані території України, що порушує державний суверенітет та територіальну цілісність України.

Вищезазначені обставини підтверджують беззаперечний факт політичної підтримки збройної агресії проти України та рішень керівництва держави-агресора, які спрямовані на зміну конституційно закріпленого статусу територій України.

Сукупність всіх наведених обставин вказує, що дії ОСОБА_1 мають послідовний та постійний характер, вчиняються умисно та мали місце як до повномасштабного вторгнення рф, так і після його початку.

Така політична діяльність відповідача, яка проявилася в голосуванні «за» відповідні проекти постанов державної думи та законопроекти, підпадає під визначення дій, передбачених підпунктом «є» пункту 1 частини 1 статті [51 Закону України «Про санкції»](#), а саме взяття участі в ухваленні рішень (з підтримкою таких рішень своїм голосом) про поширення юрисдикції держави-агресора на територію, яка відповідно до [Конституції України](#) входить до складу України.»

На підставі обставин, встановлених судовим рішенням, суд висновує, що ОСОБА_1 завдав істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, зокрема, шляхом взяття участі в ухваленні рішень (з підтримкою таких рішень своїм голосом) про поширення юрисдикції держави-агресора на територію, яка відповідно до [Конституції України](#) входить до складу України (підпункт «є» пункту 1 частини 1 [статті 51 Закону України «Про санкції»](#)).

В пункті 3.7. рішення встановлено:

«...паралельно з підтримкою вищого керівництва рф у політичному просторі відповідач ОСОБА_1 долучився до сприяння підготовці збройній агресії проти України, зокрема, шляхом постачання з контрольованого підприємства запчастин по заниженій вартості, які в подальшому використовувались військово-промисловим комплексом рф для виробництва військової техніки.

Так, ОСОБА_1 з самого початку своєї кар'єри був пов'язаний з ЗАТ «Костромський завод автокомпонентів» (у подальшому в 2015 році змінено

організаційно-правову форму на акціонерне товариство). З 2000 до 2007 року ОСОБА_1 працював начальником виробничо-диспетчерського відділу цеху механічної обробки, керівником групи управління маркетингу, начальником управління маркетингу та збуту, директором з продажів ВАТ «Мотордеталь» м. Кострома, рф...

З 2007 року ОСОБА_1 займав посаду генерального директора ТОВ «Торгівельно-фінансова компанія «Мотордеталь-Кострома» та володів часткою 48,3 % від статутного капіталу товариства...

У 2010 році ТОВ «Торгівельно-фінансова компанія «Мотордеталь-Кострома»...було реорганізовано в формі перетворення на ЗАТ «Костромський завод автокомпонентів»...

Також у червні 2011 року ОСОБА_1 став депутатом Костромської обласної ради 5 скликання та, будучи депутатом, до призначення в 2020 році сенатором ради федерації перебував на посаді генерального директора АТ «Костромський завод автокомпонентів»...

...громадянин російської федерації ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , у період з 2013 року по теперішній час контролює діяльність ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», а також з використанням виробничих потужностей підприємства здійснює підтримку дій вищого керівництва рф, що направлені на зміну меж території та державного кордону України...

АТ «Костромський завод автокомпонентів» здійснює виробництво частин двигунів для російських марок КАМАЗ, ЯМЗ, ЗМЗ, ВАЗ, УМЗ, ММЗ, ВМТЗ, АМЗ, ТМЗ і іноземних марок. АТ «Костромський завод автокомпонентів» працює з 17 видами сплавів, наносить 19 видів робочих покриттів, при цьому випускає 22,2 млн одиниць готової продукції на рік. Ринкова частка компанії на території російської федерації перевищує 40%...

АТ «Костромський завод автокомпонентів» включено до переліку організацій, які здійснюють суттєвий вплив на промисловість рф...

...АТ «Костромський завод автокомпонентів» виготовляє поршневу групу до двигунів КамАЗ, ЯМЗ, ММЗ, УМЗ, ЗМЗ, АМЗ та є провідним постачальником продукції до заводів рф, які виготовляють двигуни внутрішнього згорання до вантажних, великогабаритних транспортних засобів, військової техніки, в т. ч. до тракторів, а саме: ПАТ «КамАЗ», ПАТ «Автодизель», АТ «Заволзький моторний завод» тощо. При цьому також встановлено, що продукція АТ «Костромський завод автокомпонентів», а саме поршнева група (циліндри, поршні, шатуни, пальці тощо) до двигунів внутрішнього згорання використовується військово-промисловим комплексом рф...

Відповідно до аудиторських звітів ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» щодо операцій з продажу деталей та користь АТ «Костромський завод автокомпонентів» за 2017-2020 роки, яка отримана СБУ в ході здійснення досудового розслідування у кримінальному провадженні № 22022000000000611, ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» та АТ «Костромський завод автокомпонентів» були визнані пов'язаними особами згідно з п.п. [14.1.159 «а» п.14.1 статті 14 Податкового кодексу України...](#)

Предметом дослідження аудитора було, зокрема, визначення діапазону рентабельності продажу продукції ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» на користь АТ «Костромський завод автокомпонентів» відповідно до договору № 234 від 12.08.2014 та додаткових угод до нього.

Таким чином, встановлено, що:

-у період з 01.01.2017 до 31.12.2017 ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» продавав продукцію нижче рівня ринкових цін, у зв'язку з чим чистий дохід у сумі 288 997 тис. грн. по відношенню до собівартості продукції у сумі 275 929 тис. грн., має значення показника чистої рентабельності мінус 2,05%, що знаходиться нижче діапазону рентабельності у порівнянні із іншими компаніями (діапазоні чистої рентабельності від 3,46% до 8,13% у зіставних незалежних компаніях);

-у період з 01.01.2018 до 31.12.2018 ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» продавав продукцію нижче рівня ринкових цін, у зв'язку з чим чистий дохід у сумі 149 337 тис. грн. по відношенню до собівартості продукції у сумі 146 528 тис. грн., має значення показника чистої рентабельності мінус 4,05%, що знаходиться нижче діапазону рентабельності у порівнянні із іншими компаніями (діапазоні чистої рентабельності від 1,69% до 7,87% у зіставних незалежних компаніях);

-у період з 01.01.2019 до 31.12.2019 ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» продавав продукцію нижче рівня ринкових цін, у зв'язку з чим чистий дохід у сумі 53 063,76 тис. грн. по відношенню до собівартості продукції у сумі 51 384,26 тис. грн. має значення показника чистої рентабельності мінус 6,58%, що знаходиться нижче діапазону рентабельності у порівнянні із іншими компаніями (діапазоні чистої рентабельності від 2,46% до 8,11% у зіставних незалежних компаніях);

-у період з 01.01.2020 до 31.12.2020 ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» продавав продукцію нижче рівня ринкових цін, у зв'язку з чим чистий дохід у сумі 13 637, 86 тис. грн. по відношенню до собівартості продукції у сумі 11 944, 93 тис. грн. має значення показника чистої рентабельності мінус 0,97%, що знаходиться нижче діапазону рентабельності у порівнянні із іншими компаніями (діапазоні чистої рентабельності від 3,46% до 29,98% у зіставних незалежних компаніях);

Договір № 234 від 12.08.2014, який є предметом дослідження аудиторських звітів, був підписаний особисто ОСОБА_1 як генеральним директором ЗАТ «Костромський завод автокомпонентів» (покупець) та погоджений ОСОБА_5 як головою спостережної ради ТОВ «Мотордеталь-Конотоп». На той час ОСОБА_5 також займав посаду директора з ризиків та правового забезпечення ЗАТ «Костромський завод автокомпонентів», тобто був підпорядкований ОСОБА_1 ;

Таким чином, ОСОБА_1 вчиняв дії, спрямовані на постачання до АТ «Костромський завод автокомпонентів» продукції ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», яка використовувалась АТ «Костромський завод автокомпонентів» для виготовлення поршневих груп до двигунів внутрішнього згоряння, що в подальшому використовувались для виробництва техніки військово-промисловим комплексом рф.

... суд погоджується з позивачем, що такі дії відповідача ОСОБА_1 підпадають під визначення дій, передбачених підпунктом «г» пункту 1 абзацу 4 частини 1 статті [51 Закону України «Про санкції»](#).

На підставі обставин встановлених судовим рішенням, суд висноває, що ОСОБА_1 завдав істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, зокрема, але не виключно, шляхом взяття участі в організації (у тому числі плануванні, керівництві та координації, державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні) підготовки збройної агресії проти України, а також в організації безпосередньої збройної агресії проти України (підпункт «г» пункту 1 абзацу 4 частини 1 [статті 51 Закону України «Про санкції»](#)).

[Законом № 2257-IX](#) для санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 ст.4 Закону (стягнення активів в дохід держави), визначено окремий перелік суб'єктів, до яких його може бути застосовано, а також передбачено підстави застосування (ст.5-1 Закону). Перелік суб'єктів, до яких може бути застосовано санкції, передбачений ч.2 ст.1 Закону, перестав мати виключний характер. Втратив такий характер і перелік підстав для їх застосування, передбачений ч.1 ст.3 Закону, адже його було розширено ч.1 ст. 5-1 Закону.

З огляду на зазначене, у контексті застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 ст.4 Закону, суд надає оцінку здійснення особами дій, передбачених як ст.3 Закону, так і ст.5-1 Закону, а також приналежність відповідача до суб'єктів, передбачених як ч.3 ст.3, так і ст.5-1 Закону. За змістом абз.1 ч.1 [ст.5-1 Закону України "Про санкції"](#) санкція, передбачена п.1-1 ч.1 [ст.4 цього Закону](#), має винятковий характер та може бути застосована лише щодо фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній

безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності).

Згідно з пп.«г», «є» п.1 абз.4 ч.1 [ст. 5-1 Закону України "Про санкції"](#), підставами для стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній особі є завдання істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, зокрема, але не виключно, шляхом: взяття участі в організації (у тому числі плануванні, керівництві та координації, державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні) підготовки збройної агресії проти України, а також в організації безпосередньої збройної агресії проти України; ухвалення або взяття участі в ухваленні рішення (з підтримкою такого рішення своїм голосом) про поширення юрисдикції держави-агресора чи будь-якої іншої держави на територію, яка відповідно до [Конституції України](#) входить до складу України.

Наведеним вище підтверджується той факт, що ОСОБА_1 своїми діями створив суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, а отже є суб'єктом, до якого можливо застосувати санкцію передбачену п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України "Про санкції"](#), та підставами для застосування до відповідача цієї санкції є взяття участі в організації (у тому числі плануванні, керівництві та координації, державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні) підготовки збройної агресії проти України, а також в організації безпосередньої збройної агресії проти України, та ухвалення або взяття участі в ухваленні рішення (з підтримкою такого рішення своїм голосом) про поширення юрисдикції держави-агресора чи будь-якої іншої держави на територію, яка відповідно до [Конституції України](#) входить до складу України.

До ОСОБА_1 застосовано санкцію у виді блокування активів за рішенням Ради національної безпеки та оборони України від 07.09.2022 "Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)", яке введене в дію [Указом Президента України від 07.09.2022 № 637/2022](#) (абз.2 ч.1 [ст.5-1 Закону України "Про санкції"](#)), тобто після 24.05.2022 (абз.2 ч.1 [ст.5-1 Закону України "Про санкції"](#)), що, у свою чергу, дає можливість застосовувати до відповідача санкцію, передбачену п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України "Про санкції"](#).

Із дослідженого судом рішення Ради національної безпеки і оборони України від 07.09.2022 "Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)", яке введене в дію [Указом Президента України від 07.09.2022 № 637/2022](#), та Додатку до рішення вбачається, що до ОСОБА_1, ІНФОРМАЦІЯ_1, громадянина російської федерації, уродженця м. Кострома, рф, сенатора

російської федерації, представника ради федерації від Костромської області застосовано санкції, зокрема санкцію у виді блокування активів на десять років, позиція 509 (том 1, а. с.58-59,62,64-66).

Згідно з абз.1 ч.1 [ст.5 Закону України "Про санкції"](#) пропозиції щодо застосування, скасування та внесення змін до санкцій виносяться на розгляд Ради національної безпеки та оборони України Верховною Радою України, Президентом України, Кабінетом Міністрів України, Національним банком України, Службою безпеки України.

Із вищенаведеного рішення РНБО від 07.09.2022 вбачається, що пропозиція, щодо застосування санкцій, зокрема у виді блокування активів, надійшла на розгляд РНБО від Служби безпеки України.

Відповідно до ч.3 [ст.5 Закону України "Про санкції"](#) рішення щодо застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 цього Закону, ухвалюється судом у порядку, визначеному [статтею 5-1 цього Закону](#).

Окрему увагу необхідно приділити питанню можливості застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України "Про санкції"](#), з урахуванням положень, закріплених у статті 6 згаданого Закону.

Так, відповідно до пункту 3 цієї статті застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України "Про санкції"](#), є винятковим заходом, обумовленим гостротою становища та необхідністю досягнення цілей, визначених частиною першою [статті 1 цього Закону](#), в умовах правового режиму воєнного стану. Ця санкція може бути застосована лише щодо осіб, на яких накладено санкцію у виді блокування активів за рішеннями Ради національної безпеки і оборони України, прийнятими після набрання чинності [Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності санкцій, пов'язаних з активами окремих осіб"](#).

Отже, застосувати санкцію у виді стягнення активів можливо лише щодо тих осіб, рішення про блокування активів яких було прийнято після 24.05.2022.

Як уже встановлено судом, санкцію у виді блокування активів застосовано до ОСОБА_1 на підставі [Указу Президента України № 637/2022 від 07.09.2022](#), яким, у свою чергу, введено в дію Рішення РНБО від 07.09.2022 "Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)".

Таким чином, рішення про блокування активів відповідача прийнято після 24.05.2022, що, у свою чергу, дає можливість застосовувати до відповідача санкцію, передбачену п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України "Про санкції"](#).

Отже, наведеним встановлено, рішення РНБО від 07.09.2022 та [Указ Президента України від 07.09.2022 №637/2022](#) є чинними, матеріали справи не містять відомостей щодо їх скасування.

5.1.3. Належність активів, щодо яких може бути застосована санкція у виді стягнення у дохід держави, відповідачу або іншим особам, через яких відповідач може прямо чи опосередковано вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Пункт 1-1 ч.1 [ст.4 Закону України «Про санкції»](#) визначає, що стягненню в дохід держави підлягають активи, що належать фізичній або юридичній особі, а також активи, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

[Закон України «Про санкції»](#) окремо не визначає змісту категорії «активи», втім у чинному законодавстві це поняття має сталий характер, визначений низкою законодавчих актів, таких як, [Податковий кодекс України](#), п. 2 ч. 1 [ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації \(відмиванню\) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»](#), [статті 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»](#), а також у пункті 3 Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Під «активами» розуміється майно, майнові та немайнові права, кошти в національній та іноземній валютах, електронні гроші, цінні папери, віртуальні активи тощо.

І хоча у національному законодавстві України зустрічаються випадки ототожнення категорій «активи» та «майно», проте, з урахуванням визначення поняття «майно», наведеного в [статті 190 Цивільного кодексу України](#), як окремої речі, сукупності речей, а також майнових прав та обов'язків, вбачається, що поняття «активи» за своїм змістом є більш широким та повністю включає в себе поняття «майно», але не обмежується ним.

Майнове право, яке можна визначити як «право очікування», є складовою частиною майна як об'єкта цивільних прав. Майнове право - це обмежене речове право, за яким власник цього права наділений певними, але не всіма правами власника майна, та яке засвідчує правомочність його власника отримати право власності на нерухоме майно чи інше речове право на відповідне майно в майбутньому.

Також варто зазначити, що ЄСПЛ у своїй практиці неодноразово підтверджував, що майновий інтерес, визнаний національним законодавством,

може становити «майно» для цілей статті 1 Протоколу № 1 до [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) (далі - Конвенція), зокрема у справах щодо спадкування майна за законом (рішення у справі «Mazurek v. France» від 1 лютого 2000 року, заява № 34406/97, рішення у справі «Merger and Cros v. France» від 22 листопада 2004 року, заява № 68864/01), у справах щодо спадкування за заповітом (рішення «Molla Sali v. Greece» від 19 грудня 2018 року, заява № 20452/14).

Концепція «майна» у розумінні статті 1 Першого протоколу конвенції має автономне значення, тобто не обмежується власністю на матеріальні речі, та не залежить від формальної класифікації у внутрішньому праві. Зокрема, «майном» визнаються активи, включаючи права вимоги, стосовно яких заявник може стверджувати, що він має принаймні «законне сподівання» на отримання можливості ефективно здійснити майнове право (рішення ЄС у справі «Стретч проти Сполученого Королівства» (пункт 32).

На думку ЄСПЛ, «майно» може бути або «існуючим майном», або активами, включно з претензіями, щодо яких заявник може стверджувати, що він або вона має принаймні «законне сподівання» отримати ефективне користування правом власності. Законне очікування повинно мати «достатню основу в національному законодавстві».

Таким чином, право вимоги за договорами відноситься до поняття «активу», який належить підсанкційній особі або щодо якого підсанкційна особа може прямо або опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження.

Згідно з пунктом 3 [статті 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації \(відмиванню\) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»](#), активами, пов'язаними з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, - всі активи, що прямо (а щодо права власності на корпоративні права - також опосередковано (через інших осіб) перебувають у власності, в тому числі у спільній власності, або передаються на користь осіб, включених до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (далі - перелік осіб), осіб, які здійснюють фінансові операції від імені або за дорученням осіб, включених до переліку осіб, та осіб, якими прямо або опосередковано (через інших осіб) володіють або кінцевими бенефіціарними власниками яких є особи, включені до переліку осіб, а також активи, отримані від таких активів.

Відповідно до підпункту «а» [14.1.159 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України](#), пов'язаними особами є юридичні та/або фізичні особи, та/або

утворення без статусу юридичної особи, відносини між якими можуть впливати на умови або економічні результати їх діяльності чи діяльності осіб, яких вони представляють, з урахуванням таких критеріїв: а) для юридичних осіб: одна юридична особа безпосередньо та/або опосередковано (через пов'язаних осіб) володіє корпоративними правами іншої юридичної особи у розмірі 25 і більше відсотків (крім міжнародних фінансових організацій, які відповідно до міжнародних договорів України наділені привілеями та імунітетами, та суб'єктів господарювання, власником істотної участі у розмірі 75 і більше відсотків у яких є такі міжнародні фінансові організації); одна і та сама юридична або фізична особа безпосередньо та/або опосередковано володіє корпоративними правами у кожній такій юридичній особі у розмірі 25 і більше відсотків; одна і та сама юридична або фізична особа приймає рішення щодо призначення (обрання) одноособових виконавчих органів кожної такої юридичної особи; одна і та сама юридична або фізична особа приймає рішення щодо призначення (обрання) 50 і більше відсотків складу колегіального виконавчого органу або наглядової ради кожної такої юридичної особи; принаймні 50 відсотків складу колегіального виконавчого органу та/або наглядової ради кожної такої юридичної особи складають одні і ті самі фізичні особи; одноособові виконавчі органи таких юридичних осіб призначені (обрані) за рішенням однієї і тієї самої особи (власника або уповноваженого ним органу); юридична особа має повноваження на призначення (обрання) одноособового виконавчого органу такої юридичної особи або на призначення (обрання) 50 і більше відсотків складу її колегіального виконавчого органу або наглядової ради; кінцевим бенефіціарним власником (контролером) таких юридичних осіб є одна і та сама фізична особа; повноваження одноособового виконавчого органу таких юридичних осіб здійснює одна і та сама особа; сума всіх кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від однієї юридичної особи (крім банків та міжнародних фінансових організацій, які відповідно до міжнародних договорів України наділені привілеями та імунітетами, та суб'єктів господарювання, власником істотної участі у розмірі 75 і більше відсотків у яких є такі міжнародні фінансові організації) та/або кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від інших юридичних осіб, гарантованих однією юридичною особою (крім банків та міжнародних фінансових організацій, які відповідно до міжнародних договорів України наділені привілеями та імунітетами, та суб'єктів господарювання, власником істотної участі у розмірі 75 і більше відсотків у яких є такі міжнародні фінансові організації), стосовно іншої юридичної особи, перевищує суму власного капіталу більше ніж у 3,5 рази (для фінансових установ та компаній, що провадять виключно лізингову діяльність, - більше ніж у 10 разів). При цьому сума таких кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги та

власного капіталу визначається як середнє арифметичне значення (на початок та кінець звітного періоду).

5.1.4. Пропорційність та співмірність втручання у право власності відповідача

Будь-яке примусове позбавлення власності є втручанням у право на власність. Відповідно до положень статті 1 Першого Протоколу до [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) (далі - Конвенція) кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений свого майна інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом або загальними принципами міжнародного права. Також, ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності ([стаття 41 Конституції України](#)). Право, в цілому, дозволяє таке втручання, проте це втручання повинно бути законним, обґрунтованим та пропорційним.

Відповідно до статті 1 Першого Протоколу до [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#), будь-яке обмеження права власності повинно здійснюватися, зокрема, на умовах, передбачених законом. Також, обмеження права власності має переслідувати законну мету за допомогою засобів, які є пропорційними меті («*Beyeler v. Italy*» від 5 січня 2000 року, заява № 33202/96, § 107). При цьому, має бути розумне співвідношення між засобами та метою, що досягається - так званий «справедливий баланс» між інтересом суспільства та вимогами щодо захисту фундаментальних прав особи (серед інших, рішення ЄСПЛ у справі «*Edwards v. Malta*» від 24 жовтня 2006 року, заява № 17647/04, § 69).

Право власності не є абсолютним, оскільки держава може вимагати від суб'єктів дотримуватися певних позитивних зобов'язань. У разі, якщо особи своїми діями створюють суттєву загрозу національній безпеці, інтересам громадян країни, наприклад, через фінансування чи підтримку війни проти цієї країни, держава може вжити заходів на припинення чи попередження таких дій.

При застосуванні такої санкції як стягнення активів у дохід держави суд повинен враховувати співмірність її застосування зі шкодою, що завдана інтересам суспільства діями відповідача.

У постанові Великої Палати Верховного Суду від 07.04.2020 у справі № 916/2791/13 сформована така правова позиція: втручання у право власності, навіть якщо воно здійснюється згідно із законом і з легітимною метою, буде розглядатися як порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції, якщо не буде встановлений справедливий баланс між інтересами суспільства, пов'язаними із цим втручанням, й інтересами особи, яка зазнає втручання в її право власності. Отже, має існувати розумне співвідношення (пропорційність)

між метою, досягнення якої передбачається, та засобами, які використовуються для її досягнення (п. 6.43 Постанови).

З цього приводу Велика Палата Верховного Суду наголошує, що не кожне втручання у право мирного володіння майном зумовлює порушення принципу пропорційності (п. 6.48 Постанови).

При аналізі пропорційності втручання в право на вільне володіння майном суд ураховує наступні обставини.

Україна має суверенне право на захист. Воно закріплене в [Конституції України](#), Декларації про державний суверенітет України, загальновизнаних міжнародних нормативно-правових актах, нормах і правилах.

Суд погоджується з позицією позивача, що застосування санкції у виді стягнення активів у дохід держави спрямоване, перш за все, на зупинення агресивних дій рф, припинення підтримки її нинішнього політичного режиму шляхом впливу на фінансові можливості прихильників такої політики та здійснення швидкого та ефективного відшкодування збитків, завданих жертвам агресії за рахунок коштів, отриманих від стягнення.

Окремою необхідністю для застосування санкцій виступає важливість зупинення подальшого сприяння та підтримки «воєнних операцій» рф шляхом встановлення для підсанкційних осіб конкретних і невідворотних наслідків таких протиправних дій у вигляді втрати власних активів на території тієї держави, щодо якої здійснюється агресія.

Управлінням Верховного комісара ООН з прав людини (УВКПЛ ООН) на щотижневій основі публікуються дані щодо втрат серед цивільних осіб після початку вторгнення рф на територію України. Так, на офіційному вебсайті ООН опубліковано наступну інформацію станом на 11.06.2025.

Відповідно до цієї публікації ООН зафіксувало 46 058 випадків загибелі або поранення цивільних осіб в Україні, а саме 13 341 загиблих та 32 744 поранених, з яких:

- 38 985 жертв (10 643 загиблих та 28 342 поранених) на території, підконтрольній Україні;
- 7 100 випадків (2 698 загиблих та 4 402 поранених) на окупованій рф території.

Більшість зафіксованих втрат серед цивільних осіб було спричинено застосуванням вибухової зброї з великою зоною ураження, включаючи обстріли з важкої артилерії та реактивних систем залпового вогню, а також ракетні та авіа удари.

УВКПЛ вважає, що фактичні цифри значно вищі, оскільки отримання інформації з деяких місць, де тривають інтенсивні бойові дії, було відкладено, а багато звітів усе ще очікує підтвердження. Це стосується, наприклад, Маріуполя (Донецька область), Лисичанська, Попасної та Сєверодонецька (Луганська область), де є повідомлення про численні жертви серед мирного населення.

Розпочавши збройну агресію проти України, росія порушила фундаментальні норми й принципи міжнародного права, низку двосторонніх і багатосторонніх договорів та угод. З першого дня агресії росія порушує правила ведення війни і норми міжнародного права та масово чинить воєнні злочини та злочини проти людяності, вбиваючи цивільних, руйнуючи інфраструктуру та депортуючи населення.

Ситуація суттєво погіршилась після початку широкомасштабного вторгнення 24 лютого 2022 року. На звільнених від окупації територіях зафіксовані масштабні злочини проти цивільних осіб, здійснені російськими військами.

Особливо жахливими є злочини російських окупантів проти українських дітей. Лише за підтвердженими даними, сотні з них загинули і більше тисячі були поранені. російська сторона активно здійснює незаконну депортацію десятків тисяч дітей з тимчасово окупованих територій України - цілеспрямований характер цих дій підтвердив Міжнародний кримінальний суд, видавши 17.03.2023 ордер на арешт президента рф та російської уповноваженої з прав дитини.

Починаючи з осені 2022 року, російське командування активно застосовувало ракетне озброєння та дрони-камікадзе для ударів по об'єктах критичної інфраструктури України, намагаючись зокрема знищити в зимовий сезон українську енергосистему та позбавити мирне населення електроенергії, водопостачання та опалення.

06.06.2023 російські окупанти підірвали Каховську ГЕС, що стало черговим актом державного тероризму з боку РФ та призвело до небаченої гуманітарної та екологічної катастрофи на півдні України.

З 04.03.2022 залишається окупованою військами рф найбільша в Європі Запорізька АЕС. Російська сторона свідомо порушує принципи ядерної безпеки, розмістила озброєння в приміщеннях і на території АЕС та продовжує безвідповідальну риторику як важіль ядерного шантажу України і світу, створюючи найсерйозніші загрози для глобальної безпеки.

Вторгнення росії в Україну дестабілізувало глобальні логістичні ланцюги. Наслідки військових дій, обстріли сільськогосподарської та транспортної інфраструктури, блокування роботи чорноморських портів України, окупація

українських портів на Чорному і Азовському морях, злочини проти довкілля загрожують глобальною продовольчою кризою в світі. Російські ядерні погрози та шантаж, а також мілітаризація тимчасово окупованої Запорізької АЕС провокують катастрофу загальносвітового масштабу. Російська агресія проти України заохочує інші держави-реваншисти спробувати змінити існуючий світовий порядок силовим шляхом, що може призвести до ескалації численних конфліктів у різних регіонах світу.

Суд ураховує інформацію, надану УВКПЛ ООН на офіційному сайті, про численність жертв серед цивільного населення після початку військової агресії РФ.

Під час розгляду справи суд встановив існування причинного зв'язку між діями ОСОБА_1, які полягають у свідомій, добровільній підтримці дій країни-агресора, що підривають та загрожують національній безпеці, суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності України, шляхом підтримки усіма можливими способами РФ в проведенні підривної діяльності проти України, здійснення сприяння та ведення агресивної війни проти України, геноциду народу України та людяності через сприяння підготовці збройній агресії РФ проти України та через підтримку рішень політичного керівництва РФ щодо збройної агресії проти України та анексії її територій.

Вказане свідчить про порушення фундаментальних прав та інтересів людини та суспільства в цілому, зокрема наявність численних жертв серед цивільного населення в Україні, яке не бере безпосередньої участі у військових діях, руйнування об'єктів інфраструктури, культурної спадщини України, загрози атомної катастрофи тощо. Вказане зумовлює відповідне реагування з боку держави шляхом використання правового механізму у виді стягнення в дохід держави активів відповідача, які знаходяться на території України.

Застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону у виді стягнення у дохід держави активів відповідача, які є предметом вказаного позову, не призведе до суттєвого погіршення майнового стану останнього, водночас в умовах триваючої агресивної війни РФ проти України такі цілі застосування санкції співвідносяться з інтересами суспільства. Вказані активи після відчуження в дохід держави будуть використані для покриття збитків, спричинених військовими діями РФ, та в подальшому будуть спрямовані на відбудову інфраструктури України, міст та сприятимуть відбудові економіки.

Отже, в умовах триваючої агресивної війни РФ проти України, застосування санкції, на переконання суду, співвідноситься з інтересами суспільства та є пропорційним.

5.1.5. Активи, щодо яких відповідач може прямо чи опосередковано вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Як вбачається із листа від 21.02.2025 №8/1/1-1191 Головного управління контррозвідувального забезпечення об'єктів критичної інфраструктури та протидії фінансуванню тероризму Департаменту захисту національної державності СБУ в рамках кримінального провадження №42022000000000480 від 20.04.2022, виявлено кредиторську заборгованість ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» перед компанією Lepedan Investments Limited, через яку ОСОБА_1 здійснював опосередкований контроль за ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», що було встановлено рішенням ВАКС від 10.08.2023 у справі №991/6806/23 (том 1 а.с. 120-125).

Листами від 20.01.2025 №8/1/1-500 та від 05.02.2025 №8/1/1-2019 СБУ звернулась до Фонду державного майна України, як до органу, що здійснює управління активами стягнутими в дохід держави за рішенням ВАКС про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої [статті 4 ЗУ «Про санкції»](#). У листі йшлося про надання відомостей щодо наявності дебіторської, кредиторської заборгованості ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», що виникли внаслідок господарської діяльності підприємства з контрагентами - нерезидентами (том 1 а.с.129-130,132-134).

Листами від 23.01.2025 №10-78-3-1892 та від 13.02.2025 № 10-78-3963 Фонд державного майна України надав СБУ засвідчені належним чином копії документів, що підтверджують наявність кредиторської заборгованості ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» перед Lepedan Investments Limited на підставі договорів відступлення прав (вимог) № 2 від 26.06.2019 та №3 від 26.06.2019, якими було відступлено на користь Lepedan Investments Limited права вимоги АТ «Костромський завод автокомпонентів» до ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» за контрактами від 21.06.2012 №192/572 та від 21.09.2015 №1095 між АТ «Костромський завод автокомпонентів» та ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» (том 1 а.с.131,135-136).

ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» на запит Фонду державного майна України листом від 09.01.2025 №11/11-36, повідомило, що договори відступлення прав вимоги були укладені між АТ «Костромський завод автокомпонентів» та Lepedan Investments Limited. Договори у них відсутні, так як ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» не є їх стороною. Заміна сторони в зобов'язанні була здійснена без згоди боржника. Боржнику ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» було надіслано лише повідомлення про відступлення права вимоги (том 1 а.с.137).

Контракт від 21.06.2012 №192/572 був укладений між ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» (продавець) в особі генерального директора ОСОБА_2 та ЗАТ «Костромський завод автокомпонентів» (покупець) в особі начальника відділу

закупок ОСОБА_11 за погодженням голови наглядової ради ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» ОСОБА_12 (том 2 а.с.2-7).

Предметом договору була поставка деталей циліндровопоршевої групи та інших товарів виробництва ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» на користь ЗАТ «Костромський завод автокомпонентів» протягом червня 2012 - грудня 2013 років, додатковими угодами №7, 8, 13, 14 змінено строки поставки, останній раз до грудня 2020 року. Відповідно до умов, що стосуються оплати, платежі за товар здійснюються в російських рублях на умовах 100% попередньої оплати. Дати поставок кожної партії продукції погоджуються сторонами у відповідних специфікаціях до контракту, які є його невід'ємною частиною. Контракт діє до 31.12.2014 або до повного виконання сторонами своїх зобов'язань.

Відповідно до пункту 3.7. контракту в разі не поставлення товару продавець (ТОВ «Мотордеталь-Конотоп»), за умови якщо продукція була оплачена покупцем (АТ «Костромський завод автокомпонентів»), зобов'язаний повернути покупцю сплачені за не поставлений товар грошові кошти протягом 30-ти днів з моменту отримання відповідної вимоги.

Відповідно до пункту 10.1. контракт діє до 31.12.2014 або до повного виконання сторонами своїх зобов'язань.

Разом з цим, строк дії контракту неодноразово продовжувався сторонами, останній раз до 30.12.2020, про що свідчать укладені додаткові угоди від 08.07.2013 №6, від 04.12.2014 №9, від 30.12.2016 №12, від 30.01.2018 №13, від 06.12.2018 №14 (том 2 а.с. 14, 17, 20, 21, 22).

Листом від 07.02.2025 №11/10-165 ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» повідомило Фонд державного майна України, що по зовнішньо економічному контракту від 21.06.2012 №192/572 укладеному із ЗАТ «Костромський завод автокомпонентів» наявна кредиторська заборгованість у сумі 288 811 551,81 рос. руб. Предметом вказаного контракту була поставка деталей циліндровопоршневої групи, виробником яких є ТОВ «Мотордеталь-Конотоп». Умовами контракту було передбачено 100% попередню оплату товару. Поставки товару по цьому контракту здійснювалися лише протягом 2012 - 2013 року відповідно до специфікацій до контракту (том 2 а.с.24-58, а.с. 122-124).

Як зазначено в листі, одночасно з цим із АТ «Костромський завод автокомпонентів» були укладені інші контракти на постачання аналогічної продукції, тому відвантаження продукції здійснювалось по інших контрактах (від 10.10.2011 №403/302, від 22.11.2011 №441/488, від 27.07.2013 №209, від 12.08.2014 №234, від 17.07.2020 №80, від 27.07.2015 №828), а по контракту від 21.06.2012 №192/572 на суму попередньої оплати у 288 811 551,85 рос. руб. відвантаження продукції не здійснювалось.

Також ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» зазначає, що оскільки ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» та АТ «Костромський завод автокомпонентів» були пов'язаними особами через структуру володіння в особі громадянина російської федерації ОСОБА_1, то у зв'язку з цим вимоги щодо погашення боргу не заявлялись, а строки виконання неодноразово переносились.

Отримання попередньої оплати товарів внаслідок якої утворилась кредиторська заборгованість у сумі 288 811 551,81 рос. руб. підтверджується виписками з АТ «УКРЕКСІМБАНК» по рахунках ТОВ «Мотордеталь - Конотоп», а наявна кредиторська заборгованість у сумі 288 811 551,81 рос. руб. підтверджується оборотно-сальдовими відомостями та довідкою ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» (том 2 а.с. 59-104, 119,120,121).

Контракт від 21.09.2015 №1095 був укладений між ЗАТ «Костромський завод автокомпонентів» (продавець) в особі генерального директора ОСОБА_1 та ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» (покупець) в особі генерального директора ОСОБА_2 за погодженням голови наглядової ради ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» ОСОБА_12, який відповідно до обставин встановлених рішенням ВАКС від 10.08.2023 у справі №991/6806/23 є особою, через яку ОСОБА_1 контролював діяльність ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» (том 1 а.с.138-139).

Предметом договору була поставка б/в обладнання в найменуванні, кількості та за ціною вказаних відповідно до специфікацій від 21.09.2015 №1 та №2, від 28.09.2015 №3, а саме: специфікація від 21.09.2015 №1 - Установка очистки воды модель 440-20 HMD, рік випуску 1995, виробник Galigani Filtr S.R.I., PISTOIA, Itali, серійний номер 2504961483 - 1 шт. за ціною 428 131,26 рос. руб.; - установка приготування фарби, рік випуску 1995, виробник CCC srl, Cuorgne, Itali - 1 шт., за ціною 387 993,96 рос. руб.; специфікація від 21.09.2015 №2 - роздавальна піч CAP, модель CIME-CAP 4, рік випуску 1989, виробник CIME srl, 10131, TORINO v. Villa della Regina 4. Italy, серійний номер 108 - 1 шт. за ціною 843 609,72 рос. руб.; - піскоструминна установка моделі «SIRSI» з двома турбінами для труб з зовн.діам. макс. 160 мм та довжиною макс. 2000 мм. Рік випуску 1995, виробник SIRSI Metallisator s.p.a., Italy, серійний номер 1500-95 - 1 шт., за ціною 756 380,52 рос. руб.; - автоматичний обрізний станок «EffeEsse 80» для труб з зовнішнім діаметром макс. 160 мм. та довжиною макс. 2000 мм., моделі STT 630/170/4U, рік випуску 1996, виробник EffeEsse International S.R.I. (Citadella Padova) Italy, серійний номер 14951225 - 1 шт., за ціною 186 355,10 рос. руб.; - автоматичний обрізний станок «EffeEsse 80» для труб з зовнішнім діаметром макс. 160 мм. та довжиною макс. 2000 мм., моделі STT 630/170/4U, рік випуску 1996, виробник EffeEsse International S.R.I. (Citadella Padova) Italy, серійний номер 13951228 - 1 шт., за ціною 186 355,10 рос. руб.; специфікація від 28.09.2015 №3 -відцентрова лінійна установка GIBSON моделі SHPPI, для відцентрового лиття з зовнішнім діам. макс.160 мм. - довжина 2100 мм, рік

випуску 1995, виробник Gibson Centri-Tech Limited, Lichfield, Staffordshire, WS13 6RL, England, UK - 1 шт. за ціною 42 422 098 рос. руб. (том 1 а.с. 151,152,153).

Згідно вантажних митних декларацій №805110001/2015/002624 від 22.10.2015, №805110001/2015/002630 від 23.10.2015 та №805110001/2015/002864 від 23.11.2015 зазначене в специфікаціях обладнання було поставлене ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» (том 1 а.с.154-157, 166-168, 171-173), що також підтверджується інвентаризаційними описами ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» про поставку обладнання на баланс ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» (том 1 а.с. 184-228).

Листом від 07.02.2025 №11/10-164 ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» повідомило, що по зовнішньоекономічному контракту від 21.09.2015 №1095 наявна кредиторська заборгованість у сумі 45 210 923,66 рос. руб. Як зазначає в листі ТОВ «Мотордеталь - Конотоп», за домовленістю між сторонами строк виконання зобов'язань та строки дії контракту неодноразово продовжувались про що укладались відповідні додаткові угоди (том 1 а.с. 246-247).

Також ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» зазначає, що оскільки ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» та АТ «Костромський завод автокомпонентів» були пов'язаними особами через структуру володіння, в особі громадянина російської федерації ОСОБА_1, то у зв'язку з цим, вимоги щодо погашення боргу не заявлялись а строки виконання неодноразово переносились.

Наявна кредиторська заборгованість у сумі 288 811 551,81 рос. руб. підтверджується оборотно-сальдовими відомостями (том 1 а.с. 245).

Додатковими угодами від 30.12.2015 №2, від 01.06.2016 №3, від 21.11.2016 №4, від 26.12.2016 №5, від 26.06.2017 №6, від 20.12.2017 №7, від 16.07.2018 №8 та від 11.12.2018 №9 строк дії контракту неодноразово продовжувався, останній раз до 31.12.2019 (том 1 а.с.142,143,144,145,146,147,148,149).

Фактично ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» дізналось про заміну кредитора в зобов'язанні з АТ «Костромський завод автокомпонентів» на Lepadán Investments Limited з листів-повідомлень АТ «Костромський завод автокомпонентів» від 01.07.2019 №51-2559 та від 01.07.2019 №51-2560, які були підписані ОСОБА_1 як генеральним директором АТ «Костромський завод автокомпонентів» (том 1 а.с. 229, том 2 а.с. 105).

Листом №51-2559 від 01.07.2019 АТ «Костромський завод автокомпонентів» повідомило ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», що АТ «Костромський завод автокомпонентів» відступило на користь Lepadán Investments Limited право вимоги до ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» в розмірі заборгованості 45 210 923,66 рос. руб за контрактом від 21.09.2015 №1095 між

АТ «Костромський завод автокомпонентів» та ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», виконання зобов'язань з погашення суми заборгованості має бути виконано на користь нового кредитора, а саме Lepedan Investments Limited.

Листом №51-2560 від 01.07.2019 АТ «Костромський завод автокомпонентів» повідомило ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», що АТ «Костромський завод автокомпонентів» відступило на користь Lepedan Investments Limited право вимоги до ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» в розмірі заборгованості 288 811 551,81 рос. руб. за контрактом від 21.06.2012 №192/572 між АТ «Костромський завод автокомпонентів» та ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», виконання зобов'язань з погашення суми заборгованості має бути виконано на користь нового кредитора, а саме Lepedan Investments Limited.

Відповідно до обставин встановлених рішенням ВАКС від 10.08.2023 у справі №991/6806/23, які не підлягають доказуванню, договори відступлення прав (вимог) до ТОВ «Мотордеталь - Конотоп», укладені між АТ «Костромський завод автокомпонентів» та Lepedan Investmentss Limited були спрямовані на приховання реального власника ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», а саме ОСОБА_1, під час здійснення господарських операцій в Україні.

Так, рішенням встановлено, що договорами було передбачено відступлення не лише грошових вимог, а й всіх інших прав кредитора, а саме (пункт 4.6.1. рішення):

«З договорів відступлення вбачається, що відступлення відбувалось за оплату суми вимоги за рахунок випуску акцій Lepedan Investmentss Limited на користь АТ «Костромський завод автокомпонентів», якому на час підписання договорів відступлення належало 98,5% акцій.

З умов договорів відступлення прав вимоги впливає, що АТ «Костромський завод автокомпонентів» відступив на користь Lepedan Investmentss Limited не лише грошові зобов'язання, а всі інші права, які впливали з договорів з ТОВ «Мотордеталь-Конотоп». Про це свідчать укладені між ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» та Lepedan Investmentss Limited додаткові угоди до контрактів №192/572 від 21.06.2012 та №1095 від 21.09.2015. Зокрема додатковими угодами узгоджуються терміни виконання зобов'язань з поставки та оплати товарів».

Відповідно до умов договору відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №2, АТ «Костромський завод автокомпонентів» (цедент) в особі ОСОБА_1 та Lepedan Investmentss Limited (цесіонарій) вирішили, що АТ «Костромський завод автокомпонентів» відступає на користь Lepedan Investmentss Limited, зобов'язання ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» перед АТ «Костромський завод автокомпонентів», пов'язане з поставкою запчастин циліндропоршневої

групи на суму 288 811 551,81 рос. руб. відповідно до контракту від 21.06.2012 №192/572 (пункти 1.4., 1.5., 2.1. договору) (том 2 а.с. 106-108).

Відповідно до пункту 1.6. відступлення прав (вимог) передбачає перехід всіх прав кредитора по виконанню боржником (ТОВ «Мотордеталь - Конотоп») зобов'язань від цедента (АТ «Костромський завод автокомпонентів») до цесіонарія (Lepedan Investments Limited), припинення прав вимоги цедента (АТ «Костромський завод автокомпонентів») до боржника (ТОВ «Мотордеталь - Конотоп») та одночасне виникнення таких прав у цесіонарія (Lepedan Investmentss Limited) в тому об'ємі та на тих умовах, які існували по договору (контракт від 21.06.2012 №192/572) на момент укладення договору відступлення прав вимоги.

У пункті 2.1. розділу 2 договору визначено, що цедент (АТ «Костромський завод автокомпонентів») відступає, а цесіонарій (Lepedan Investmentss Limited) приймає право (вимог) до боржника (ТОВ «Мотордеталь - Конотоп»), які належать цеденту (АТ «Костромський завод автокомпонентів») як кредитору та виникаючі з контракту (контракт від 21.06.2012 №192/572) між цедентом (АТ «Костромський завод автокомпонентів») та боржником (ТОВ «Мотордеталь - Конотоп»).

У пунктах 3.1. та 3.2. розділу 3 договору визначено, що винагорода за відступлення прав (вимог) здійснюється шляхом випуску акцій цесіонарія (Lepedan Investments Limited) на користь цедента (АТ «Костромський завод автокомпонентів»). Lepedan Investments Limited не пізніше 01.07.2019 мало здійснити випуск своїх акцій на користь АТ «Костромський завод автокомпонентів».

Пунктом 1.8. договору визначено кількість акцій, які мають бути випущені, а саме 334 звичайні акції, номінальною вартістю 1 Євро в статутному капіталі Lepedan Investments Limited.

26.06.2019 АТ «Костромський завод автокомпонентів» та Lepedan Investments Limited підписали акт прийому-передачі прав вимоги за договором відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №2 (том 2 а.с. 109-110).

Таким чином за договором відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №2 АТ «Костромський завод автокомпонентів» відступило на користь Lepedan Investments Limited всі права кредитора за контрактом від 21.06.2012 №192/572 до боржника (ТОВ «Мотордеталь-Конотоп»), а АТ «Костромський завод автокомпонентів» за цим договором відступлення в якості розрахунку отримало акції Lepedan Investments Limited.

В подальшому ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» та Lepadán Investmentss Limited продовжували строки виконання зобов'язань по відступленим правам вимоги за контрактом від 21.06.2012 №192/572.

Відповідно до додаткової угоди від 03.04.2020 №16 до контракту від 21.06.2012 №192/572 компанія Lepadán Investments Limited (продавець) та ТОВ «Мотордеталь -Конотоп» (покупець) на підставі договору від 26.06.2019 №2 відступлення прав (вимог) домовились продовжити строк дії контракту до 30.06.2021. Пунктом 3 додаткової угоди №16 визначено, що всі інші положення контракту від 21.06.2012 №192/572, які не згадуються в додатковій угоді, залишаються без змін. Пунктом 4 додаткової угоди №16 визначено, що додаткова угода є невід'ємною частиною контракту від 21.06.2012 №192/572 та діє до повного виконання сторонами прийнятих на себе зобов'язань (том 2 а.с.111-112).

Відповідно до додаткової угоди від 16.12.2020 №17 до контракту від 21.06.2012 №192/572 компанія Lepadán Investmentss Limited (продавець) та ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» (покупець) на підставі договору від 26.06.2019 №2 відступлення прав (вимог) домовились продовжити строк дії контракту до 30.06.2022. Пунктом 3 додаткової угоди №17 визначено, що всі інші положення контракту від 21.06.2012 №192/572, які не згадуються в додатковій угоді, залишаються без змін. Пунктом 4 додаткової угоди №17 визначено, що додаткова угода є невід'ємною частиною контракту від 21.06.2012 №192/572 та діє до повного виконання сторонами прийнятих на себе зобов'язань (том 2 а.с.113-114).

Відповідно до додаткової угоди від 24.12.2021 №18 до контракту від 21.06.2012 №192/572 компанія Lepadán Investments Limited (продавець) та ТОВ «Мотордеталь -Конотоп» (покупець) на підставі договору від 26.06.2019 №2 відступлення прав (вимог) домовились продовжити строк дії контракту до 31.12.2022. Пунктом 3 додаткової угоди №18 визначено, що всі інші положення контракту від 21.06.2012 №192/572, які не згадуються в додатковій угоді, залишаються без змін. Пунктом 4 додаткової угоди №18 визначено, що додаткова угода є невід'ємною частиною контракту від 21.06.2012 №192/572 та діє до повного виконання сторонами прийнятих на себе зобов'язань (том 2 а.с. 115-116).

Відповідно до додаткової угоди від 21.12.2022 №19 до контракту від 21.06.2012 №192/572 компанія Lepadán Investmentss Limited (продавець) та ТОВ «Мотордеталь -Конотоп» (покупець) на підставі договору від 26.06.2019 №2 відступлення прав (вимог) домовились продовжити строк дії контракту до 31.12.2023. Пунктом 3 додаткової угоди №19 визначено, що всі інші положення контракту від 21.06.2012 №192/572 які не згадуються в додатковій угоді,

залишаються без змін. Пунктом 4 додаткової угоди №19 визначено, що додаткова угода є невід'ємною частиною контракту від 21.06.2012 №192/572 та діє до повного виконання сторонами прийнятих на себе зобов'язань (том 2 а.с.117-118).

Частиною 2 [статті 693 Цивільного кодексу України](#), яка регулює загальні положення про купівлю-продаж визначено, що у випадку, якщо продавець, який одержав суму попередньої оплати товару, не передав товар у встановлений строк, покупець має право вимагати передання оплаченого товару або повернення суми попередньої оплати. На суму попередньої оплати нараховуються проценти відповідно до [статті 536 цього Кодексу](#) від дня, коли товар мав бути переданий, до дня фактичного передання товару покупцеві або повернення йому суми попередньої оплати (частина 3 [статті 693 Цивільного кодексу України](#)).

Відповідно до [статті 570 Цивільного кодексу України](#) завдатком є грошова сума або рухоме майно, що видається кредиторіві боржником у рахунок належних з нього за договором платежів, на підтвердження зобов'язання і на забезпечення його виконання. Якщо не буде встановлено, що сума, сплачена в рахунок належних з боржника платежів, є завдатком, вона вважається авансом.

На відміну від завдатку, аванс - це лише спосіб платежу. Він не виконує забезпечувальної функції, а виконує функцію попередньої оплати, яка підлягає поверненню у випадку не виконання зобов'язання (постанова Верховного Суду від 01.10.2020 у справі № 361/8331/18).

Таким чином, наразі ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» має боргові зобов'язання у вигляді непоставленого товару за контрактом №192/572, у той час відступлене право вимоги передбачає поставку товару на користь Lepedan Investments Limited на суму попередньої оплати (авансу), що складає 288 811 551,81 рос. руб.

При цьому, приписи частини 2 [статті 693 Цивільного кодексу України](#) містять в собі альтернативу щодо реалізації покупцем своїх прав у випадку не поставки товару продавцем у встановлений договором строк, а саме: покупець має право вимагати передання оплаченого товару або повернення суми попередньої оплати. Тобто частина 2 [статті 693 Цивільного кодексу України](#) наділяє особу саме правом самостійно визначити спосіб захисту свого порушеного права певним шляхом.

Крім того, відповідно до правової позиції Верховного Суду, висловленої у постанові від 28.02.2019 у справі № 912/2275/17, умовою застосування частини 2 [статті 693 Цивільного кодексу України](#) є неналежне виконання продавцем свого зобов'язання зі своєчасного передання товару покупцю. А у разі настання

такої умови покупець має право діяти альтернативно: або вимагати передання оплаченого товару від продавця, або вимагати повернення суми попередньої оплати (пп. 88-89 постанови Верховного Суду від 22.06.2023 у справі № 925/1238/22).

Відтак, із положень цивільного законодавства випливає, що Lepedan Investments Limited як новий кредитор за контрактом на підставі договору відступлення прав (вимог) має право або на отримання оплаченого товару або на повернення суми попередньої оплати.

Таким чином, наразі на підставі укладеного з АТ «Костромський завод автокомпонентів» договору відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №2 у Lepedan Investments Limited є право вимоги до ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» або на товари, або на повернення попередньої оплати (авансу) за контрактом від 21.06.2012 №192/572, який діє до 31.12.2023 або до повного виконання сторонами своїх зобов'язань.

Відповідно до умов договору відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №3, АТ «Костромський завод автокомпонентів» (цедент) в особі ОСОБА_1 та Lepedan Investments Limited (цесіонарій) домовились, що АТ «Костромський завод автокомпонентів» відступає на користь Lepedan Investments Limited право вимоги до ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», на суму 45 210 923,66 рос. руб. за контрактом від 21.09.2015 №1095 (пункти 1.4., 1.5., 2.1. договору) (том 1 а.с. 230-232).

Відповідно до пункту 1.6. відступлення прав (вимог) передбачає перехід всіх прав кредитора по виконанню боржником (ТОВ «Мотордеталь - Конотоп») зобов'язань від цедента (АТ «Костромський завод автокомпонентів») до цесіонарія (Lepedan Investments Limited), припинення прав вимоги цедента (АТ «Костромський завод автокомпонентів») до боржника (ТОВ «Мотордеталь - Конотоп») та одночасне виникнення таких прав у цесіонарія (Lepedan Investments Limited) в тому об'ємі та на тих умовах, які існували по контракту (від 21.09.2015 контракт №1095) на момент укладення договору відступлення прав вимоги.

У пункті 2.1. розділу 2 договору визначено, що цедент (АТ «Костромський завод автокомпонентів») відступає, а цесіонарій (Lepedan Investments Limited) приймає право (вимог) до боржника (ТОВ «Мотордеталь - Конотоп»), які належать цеденту (АТ «Костромський завод автокомпонентів») як кредитору та виникаючі з контракту (контракт від 21.09.2015 №1095) між цедентом (АТ «Костромський завод автокомпонентів») та боржником (ТОВ «Мотордеталь - Конотоп»).

У пунктах 3.1. та 3.2. розділу 3 договору визначено, що винагорода за відступлення прав (вимог) здійснюється шляхом випуску акцій цесіонарія (Lepedan Investments Limited) на користь cedenta (АТ «Костромський завод автокомпонентів»). Lepedan Investments Limited не пізніше 01.07.2019 мало здійснити випуск своїх акцій на користь АТ «Костромський завод автокомпонентів».

Пунктом 1.8. договору визначено кількість акцій які мають бути випущені, а саме 52 звичайні акції, номінальною вартістю 1 Євро в статутному капіталі Lepedan Investments Limited.

26.06.2019 АТ «Костромський завод автокомпонентів» та Lepedan Investments Limited підписали акт прийому-передачі прав вимоги за договором відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №3 (том 1 а.с.233-234).

Таким чином за договором відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №3 АТ «Костромський завод автокомпонентів» відступило на користь Lepedan Investments Limited всі права кредитора за контрактом (контракт від 21.09.2015 №1095) до боржника (ТОВ «Мотордеталь-Конотоп»), а АТ «Костромський завод автокомпонентів» за цим договором відступлення, в якості розрахунку отримало акції Lepedan Investmentss Limited.

В подальшому ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» та Lepedan Investments Limited продовжували строки виконання зобов'язань по відступленим правам вимоги за контрактом від 21.09.2015 №1095.

Відповідно до додаткової угоди від 20.12.2019 №11 до контракту від 21.09.2015 №1095 компанія Lepedan Investmentss Limited (продавець) та ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» (покупець) на підставі договору від 26.06.2019 №3 відступлення прав (вимог) домовились продовжити строк для сплати поставленого на ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» обладнання до 30.06.2020 та строк дії контракту до 31.12.2020. Пунктом 3 додаткової угоди №11 визначено, що всі інші положення контракту від 21.09.2015 №1095, які не згадуються в додатковій угоді, залишаються без змін. Пунктом 4 додаткової угоди №11 визначено, що додаткова угода є невід'ємною частиною контракту від 21.09.2015 №1095 та діє до повного виконання сторонами прийнятих на себе зобов'язань (том 1 а.с.235-236).

Відповідно до додаткової угоди від 03.04.2020 №12 до контракту від 21.09.2015 №1095 компанія Lepedan Investments Limited (продавець) та ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» (покупець) на підставі договору від 26.06.2019 №3 відступлення прав (вимог) домовились продовжити строк дії контракту до 31.12.2021. Пунктом 3 додаткової угоди №12 визначено, що всі інші положення контракту від 21.09.2015 №1095, які не згадуються в додатковій угоді,

залишаються без змін та сторони підтверджують по ним свої зобов'язання. Пунктом 4 додаткової угоди №12 визначено, що додаткова угода є невід'ємною частиною контракту від 21.09.2015 №1095 та діє до повного виконання сторонами прийнятих на себе зобов'язань (том №1 а.с. 237-238).

Відповідно до додаткової угоди від 16.12.2020 №13 до контракту від 21.09.2015 №1095 компанія Lepedan Investments Limited (продавець) та ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» (покупець) на підставі договору від 26.06.2019 №3 відступлення прав (вимог) домовились продовжити строк для сплати поставленого на ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» обладнання до 30.06.2022 та строк дії контракту до 31.12.2022. Пунктом 3 додаткової угоди №13 визначено, що всі інші положення контракту від 21.09.2015 №1095, які не згадуються в додатковій угоді, залишаються без змін та сторони підтверджують по ним свої зобов'язання. Пунктом 4 додаткової угоди №13 визначено, що додаткова угода є невід'ємною частиною контракту від 21.09.2015 №1095 та діє до повного виконання сторонами прийнятих на себе зобов'язань (том 1 а.с. 239-240).

Відповідно до додаткової угоди від 24.12.2021 №14 до контракту від 21.09.2015 №1095 компанія Lepedan Investments Limited (продавець) та ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» (покупець) на підставі договору №3 відступлення прав (вимог) домовились продовжити строк для сплати поставленого на ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» обладнання до 31.12.2022 та строк дії контракту до 31.12.2022. Пунктом 3 додаткової угоди №14 визначено, що всі інші положення контракту від 21.09.2015 №1095, які не згадуються в додатковій угоді, залишаються без змін та сторони підтверджують по ним свої зобов'язання. Пунктом 4 додаткової угоди №14 визначено, що додаткова угода є невід'ємною частиною контракту від 21.09.2015 №1095 та діє до повного виконання сторонами прийнятих на себе зобов'язань (том 1 а.с. 241-242).

Відповідно до додаткової угоди від 21.12.2022 №15 до контракту від 21.09.2015 №1095 компанія Lepedan Investments Limited (продавець) та ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» (покупець) на підставі договору №3 відступлення прав (вимог) домовились продовжити строк для сплати поставленого на ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» обладнання до 31.12.2023 та строк дії контракту до 31.12.2023. Пунктом 3 додаткової угоди №15 визначено, що всі інші положення контракту від 21.09.2015 №1095, які не згадуються в додатковій угоді, залишаються без змін та сторони підтверджують по ним свої зобов'язання. Пунктом 4 додаткової угоди №15 визначено, що додаткова угода є невід'ємною частиною контракту №1095 від 21.09.2015 та діє до повного виконання сторонами прийнятих на себе зобов'язань (том 1 а.с. 243-244).

Частиною 1 [статті 626 Цивільний кодекс України](#) визначає договір як домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

Закон встановлює, що одностороння відмова від зобов'язання є неправомірною незалежно від того, чи виражена вона відповідною активною дією зобов'язаної сторони чи бездіяльністю, зокрема не вчиненням передбачених договором дій, спрямованих на його виконання, статей [525](#), [526 Цивільного кодексу України](#).

Отже, з огляду на положення частини 1 [статті 712 Цивільного кодексу України](#), за договором поставки продавець (постачальник), зобов'язується передати у встановлений строк (строки) товар у власність покупця, а покупець зобов'язується прийняти товар і сплатити за нього певну грошову суму.

Відповідно до частини 2 [статті 712 Цивільного кодексу України](#) до договору поставки застосовують загальні положення про купівлю-продаж, якщо інше не встановлено договором, законом або не впливає з характеру відносин сторін.

З огляду на приписи [статті 663 Цивільного кодексу України](#) продавець зобов'язаний передати товар покупцеві у строк, встановлений договором купівлі-продажу, а якщо зміст договору не дає змоги визначити цей строк, відповідно до положень [статті 530 Цивільного кодексу України](#), покупець зобов'язаний оплатити товар після його прийняття або прийняття товаророзпорядчих документів на нього, якщо договором або актами цивільного законодавства не встановлено інший строк оплати товару (частина 1 [статті 692 Цивільного кодексу України](#)).

Положеннями [статті 629 Цивільного кодексу України](#) передбачено, що договір є обов'язковим для виконання сторонами. Порушенням зобов'язання є його невиконання або виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання (неналежне виконання).

Відповідно до [статті 509 Цивільного кодексу України](#) зобов'язання є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку.

Згідно статей [598](#), [599 Цивільного кодексу України](#) зобов'язання припиняється частково або у повному обсязі на підставах, встановлених договором або законом. Припинення зобов'язання на вимогу однієї із сторін допускається лише у випадках, встановлених договором або законом. Зобов'язання припиняється виконанням, проведеним належним чином.

[Статтею 631 Цивільного кодексу України](#) та частини 7 [статті 180 Господарського кодексу України](#) передбачено, що строком дії господарського договору є час, впродовж якого існують господарські зобов'язання сторін, що виникли на основі цього договору. Закінчення строку дії господарського договору не звільняє сторони від відповідальності за його порушення, що мало місце під час дії договору. Отже, закінчення строку дії договору не є підставою для припинення визначених ним зобов'язань, оскільки, згідно з [статті 599 Цивільного кодексу України](#), частини 1 [статті 202 Господарського кодексу України](#) такою підставою є виконання, проведене належним чином.

Розглядаючи спір щодо господарських операцій за договором з поставки продукції, Верховний Суд України у постанові від 21.12.2016 у справі №905/2187/13 дійшов висновку, що закінчення строку дії договору не припиняє невиконаного зобов'язання між сторонами. Такої ж правової позиції Верховний Суд дотримується у постановах від 19.05.2020 у справі №910/9167/19; від 9 квітня 2020 при розгляді справи №910/4962/18, де в своєму висновку зазначив, що поряд з належним виконанням законодавство передбачає й інші підстави припинення зобов'язань (прощення боргу, неможливість виконання, припинення за домовленістю, передання відступного, зарахування). Однак, чинне законодавство не передбачає таку підставу припинення зобов'язання як закінчення строку дії договору. Отже, на думку Верховного Суду зобов'язання, невиконане належним чином, продовжує існувати, незважаючи на закінчення строку дії договору.

Велика Палата Верховного Суду, розглядаючи спір про повернення попередньої оплати за договором підяду у постанові від 26.06.2018 у справі №910/9072/17, виклала правову позицію, відповідно до якої за приписами статей [509](#), [598](#), [599](#), [631 Цивільного кодексу України](#) закінчення строку дії договору не є підставою для припинення визначених ним зобов'язань, оскільки, згідно з [статті 599 Цивільного кодексу України](#), ч. 1 [статті 202 Господарського кодексу України](#) такою підставою є виконання, проведене належним чином.

Отже, факт закінчення строку дії двостороннього договору, виконання якого здійснено тільки однією стороною, не припиняє зобов'язальних правовідносин сторін цього договору і не звільняє другу сторону від відповідальності за невиконання нею свого обов'язку.

Навіть після закінчення дії договору, невиконані стороною зобов'язання за ним залишаються чинними для такої сторони-боржника, і вказана обставина не звільняє останнього від виконання обов'язку протягом того часу, коли існує відповідне зобов'язання.

Таким чином, наразі на підставі укладеного з АТ «Костромський завод автокомпонентів» договору відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №3 у

Lepedan Investments Limited є право вимоги до ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» на отримання оплати за поставлене обладнання в межах контракту від 21.09.2015 №1095, який діє до 31.12.2023 або до повного виконання сторонами своїх зобов'язань.

Відповідно до обставин, встановлених рішенням ВАКС від 10.08.2023 у справі №991/6806/23, які не підлягають доказуванню, договори відступлення прав (вимог) до ТОВ «Мотордеталь - Конотоп», укладені між АТ «Костромський завод автокомпонентів» та Lepadon Investments Limited були спрямовані на приховання реального власника ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», а саме ОСОБА_1 під час здійснення господарських операцій в Україні.

Так, рішенням встановлено, що договорами було передбачено відступлення не лише грошових вимог, а й всіх інших прав кредитора, а саме (пункт 4.6.1. рішення):

«З договорів відступлення вбачається, що відступлення відбувалось за оплати суми вимоги за рахунок випуску акцій Lepadon Investments Limited на користь АТ «Костромський завод автокомпонентів», якому на час підписання договорів відступлення належало 98,5% акцій.

З умов договорів відступлення прав вимоги впливає, що АТ «Костромський завод автокомпонентів» відступив на користь Lepadon Investments Limited не лише грошові зобов'язання, а всі інші права, які впливали з договорів з ТОВ «Мотордеталь-Конотоп». Про це свідчать укладені між ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» та Lepadon Investments Limited додаткові угоди до контрактів №192/572 від 21.06.2012 та №1095 від 21.09.2015. Зокрема додатковими угодами узгоджуються терміни виконання зобов'язань з поставки та оплати товарів».

Листом СБУ від 21.02.2025 №8/1/1-1191 надано інформацію щодо структури власності кіпрської компанії Lepadon Investments Limited. Відповідно до протоколу огляду від 04.02.2025 оглянуто інформацію щодо посадових осіб та структури власності Lepadon Investments Limited, яка міститься в офіційному корпоративному реєстрі компаній Республіки Кіпр (том 1 а.с.120-125, том 2 а.с.125-138).

З огляду вбачається, що станом на дату відступлення прав вимоги, АТ «Костромський завод автокомпонентів» було власником 100% акцій Lepadon Investments Limited у кількості 11 820 акції номінальною вартістю 1 євро (період з 13.11.2017 по 05.05.2021).

26.06.2019 кількість акцій Lepadon Investments Limited у володінні АТ «Костромський завод автокомпонентів» збільшилась на 413 акцій та склала 12 233 акції номінальною вартістю 1 євро, що свідчить про виконання умов

договорів відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №2 та №3 (том 2 а.с. 149, том 3 а.с. 20).

Отже, ОСОБА_1 здійснив заміну кредитора з підконтрольного російського підприємства АТ «Костромський завод автокомпонентів» на підконтрольну кіпрську компанію Lepedan Investments Limited, яка з 2012 року виступала засновником ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» (том 2 а.с. 164).

Листом СБУ від 17.03.2025 №8/1/1-4042 надано додаткову інформацію щодо наявної станом на 31.01.2025 кредиторської заборгованості ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» перед Lepedan Investments Limited за договорами відступлення прав (вимог) №2, №3 від 26.06.2019. (том 3 а.с. 66-67).

Відповідно до наданих листом оборотно-сальдових відомостей ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» за січень 2025 та довідки ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» від 10.03.2025 №27/10-293 кредиторська заборгованість перед Lepedan Investments Limited складає: 288 811 551, 81 рос. руб., що в гривневому еквіваленті складає - 76 213 640,61 грн за договором відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №2 за контрактом від 21.06.2012 №192/572 (рахунок обліку 6812); 45 210 923, 66 рос. руб., що в гривневому еквіваленті складає - 19 259 853,48 грн за договором відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №3 за контрактом від 21.09.2015 №1095 (рахунок обліку 632) (том 3 а.с. 69,82, 98).

5.1.6. Щодо відсутності ознак визнання кредиторської заборгованості за договорами відступлення прав (вимог) від 21.06.2019 №2 та №3, як безнадійної, та її списання.

Відповідно до пункту [14.1.11. статті 14 Податкового кодексу України](#) безнадійна заборгованість - заборгованість, що відповідає одній з таких ознак:

а) заборгованість за зобов'язаннями, щодо яких минув строк позовної давності;

б) прострочена заборгованість померлої фізичної особи, за відсутності у неї спадкового майна, на яке може бути звернено стягнення;

в) прострочена заборгованість осіб, які у судовому порядку визнані безвісно відсутніми, оголошені померлими;

г) прострочена понад 180 днів заборгованість особи, розмір сукупних вимог кредитора за якою не перевищує мінімально встановленого законодавством розміру безспірних вимог кредитора для порушення провадження у справі про банкрутство, а для фізичних осіб - заборгованість, що не перевищує 25

відсотків мінімальної заробітної плати (у розрахунку на рік), встановленої на 1 січня звітного податкового року (у разі відсутності законодавчо затвердженої процедури банкрутства фізичних осіб);

д) актив у вигляді корпоративних прав або не боргових цінних паперів, емітента яких визнано банкрутом або припинено як юридичну особу у зв'язку з його ліквідацією;

е) сума залишкового призового фонду лотереї станом на 31 грудня кожного року;

є) прострочена заборгованість фізичної або юридичної особи, не погашена внаслідок недостатності майна зазначеної особи, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не призвели до повного погашення заборгованості;

ж) заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажорних обставин), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством;

з) заборгованість суб'єктів господарювання, визнаних банкрутами у встановленому законом порядку або припинених як юридичні особи у зв'язку з їх ліквідацією;

и) заборгованість фізичної особи, яка залишилася непогашеною перед іпотекодержателем після здійснення згідно із [статтею 36 Закону України «Про іпотеку»](#) звернення стягнення на предмет іпотеки шляхом позасудового врегулювання на підставі договору, якщо законом або договором передбачено, що після завершення такого позасудового врегулювання будь-які наступні вимоги іпотекодержателя щодо виконання боржником - фізичною особою основного зобов'язання є недійсними;

і) заборгованість особи за договором про споживчий кредит або іншим договором, анульована згідно з пунктами 12 і 16 [розділу IV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про споживче кредитування»](#).

Відповідно до статей [257, 258 Цивільного кодексу України](#) для договорів, які описані вище, передбачений загальний строк позовної давності в 3 роки.

Відповідно до частини 5 [статті 261 Цивільного кодексу України](#) початок перебігу строку позовної давності за зобов'язаннями з визначеним строком виконання перебіг позовної давності починається зі закінченням строку виконання.

Умовами контрактів від 21.06.2012 №192/572 та від 21.09.2015 №1095, за якими було відступлено права вимоги визначено, що до цих контрактів застосовується

матеріальне та процесуальне право рф, а спори щодо контрактів мають розглядатись в Арбітражному суді Костромської області, рф (том 1 а.с.139, том 2 а.с.6).

Цивільне матеріальне право рф має аналогічні з правом України визначення строків позовної давності та вимоги для їх обчислення.

Відповідно до частини 1 [статті 196 Цивільного кодексу](#) рф загальний строк позовної давності становить 3 роки з дня визначеного [статтею 200 Цивільного кодексу](#) рф.

Відповідно частини 2 [статті 200 Цивільного кодексу](#) рф для зобов'язань в яких визначено строк виконання, перебіг строку позовної давності починається зі спливом строку його виконання.

Таким чином строк позовної давності за зобов'язаннями, які випливають з контрактів від 21.06.2012 №192/572 та від 21.06.2015 №1095, укладених між ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» та АТ «Костромський завод автокомпонентів», права за якими були відступлені на користь Lepad Investments Limited, спливає 31.12.2026, відповідно до норм, як [Цивільного кодексу України](#) так і [Цивільного кодексу](#) рф.

Оскільки позовна давність за договорами відступлення прав (вимог) від 21.06.2019 №2 та №3, має сплинути 31.12.2026, кредиторська заборгованість не може бути списана як безнадійна на підставі пункту [14.1.11. статті 14 Податкового кодексу України](#).

5.1.7. Можливість ОСОБА_1 вчиняти дії тотожні праву розпорядження щодо прав вимоги, що відступлені за договорами відступлення прав (вимог) від 21.06.2019 №2 та №3.

Відповідно до протоколу огляду від 04.02.2025 власником 100% акцій Lepad Investments Limited з 05.05.2021 до теперішнього часу є компанія LLC «Inventa» власником якої є ОСОБА_4 (том 2 а.с.136).

Рішенням ВАКС у справі №991/6806/23 було встановлено, що ОСОБА_4 є особою, пов'язаною з ОСОБА_1, яка вже залучалась ОСОБА_1 в якості номінального власника до організації структури володіння та контролю ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», що вбачається із п. 4.7. рішення:

«- зареєстрований на цей час кінцевий бенефіціарний власник ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» ОСОБА_4 є особою, пов'язаною з ОСОБА_1, яка вже в минулому залучалась ОСОБА_1 до організації структури володіння та контролю ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», про що окремо зазначено у п. 4.3 рішення;

- компанія Limited Liability Company «Inventa» та її бенефіціарний власник ОСОБА_4 не набули фактичного контролю, не приймали та не приймають будь-якої участі в управлінні ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», про що окремо зазначено у п. 4.1.2 та п. 4.4.10.4. рішення;

- не пізніше ніж з 2010 року ОСОБА_1 незмінно здійснює як пряме, так і опосередковане володіння та контроль ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» через пов'язаних з ним осіб з числа співробітників ЗАТ «Костромський завод авто компонентів» (зокрема, через ОСОБА_7 та ОСОБА_5), про що окремо зазначено у п. 4.4 рішення;

- ОСОБА_1 здійснює опосередкований контроль за діяльністю ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» через систему господарських відносин, у тому числі шляхом укладення та виконання господарських договорів, про що окремо зазначено у п. 4.5 та п. 4.6.1. рішення;

- ОСОБА_1 ще до моменту формальної передачі бенефіціарного володіння ОСОБА_4 через пов'язаних з ним осіб та створення додаткових активів в формі юридичних осіб вчиняв свідомі та цілеспрямовані дії по приховуванню свого володіння та контролю ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» в Україні, про що окремо зазначено у п. 4.4.5-4.4.8, 4.4.10.1 та п. 4.6 рішення.

Отже, суд приходять до висновку, що ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» є активом, щодо якого ОСОБА_1 може прямо чи опосередковано вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження та контролю через пов'язану особу - ОСОБА_4 »

5.1.8. Щодо актуальних зв'язків ОСОБА_4 та ОСОБА_1 та іншими підсанкційними особами.

Згідно з листом СБУ від 24.03.2025 №8/1/1-4451, за наявною інформацією ОСОБА_1 продовжує опосередковано володіти та здійснювати фактичне управління фінансово-господарською діяльністю компанії Lapedan Investments Limited, через ОСОБА_4, який використовується як ОСОБА_1 та його бізнес партнером ОСОБА_9 в якості номінального власника (том 3 а.с.108-110).

З 20.06.2014 ОСОБА_9 входить до складу ради директорів АТ «Костромський завод автокомпонентів» та згідно відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, в період часу щонайменше з 20.05.2015 до 05.05.2021 був вказаний як кінцевий бенефіціарний власник ТОВ «Мотордеталь - Конотоп», хоча фактично був номінальним власником.

ОСОБА_1 в цей період розпочав політичну кар'єру спочатку як депутат від «Единой России» в Костромській обласній раді та в подальшому в 2020 році став сенатором ради федерації рф.

У пункті 4.4.10.1. рішення від 10.08.2023 у справі №991/6806/23 встановлено: «З 2014 року ОСОБА_9 стає членом ради директорів ЗАТ «Костромський завод автокомпонентів», генеральним директором якого до 05.05.2020 був ОСОБА_1 .

На додаток до цього ОСОБА_9 безпосередньо допомагав ОСОБА_1 приховувати свій контроль над ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» з 2015 року, контролюючи частку ОСОБА_1 до створення ТОВ «Промислові інвестиції» та в подальшому після призначення ОСОБА_1 сенатором, про що окремо детально зазначено далі, у п. 4.6.2 рішення».

Сталі ділові зв'язки ОСОБА_1 та ОСОБА_9 на теперішній час підтверджуються матеріалами російських медіа, які зафіксовані протоколом огляду від 18.03.2025, який проведено в рамках кримінального провадження №42022000000000480 (том 3 а.с. 111-129).

Відповідно до оглянутих матеріалів встановлено, що 13 лютого 2025 році сенатор ради федерації ОСОБА_1 та перший заступник голови правління Совкомбанку ОСОБА_9 приймали спільну участь на церемонії з відкриття російської вищої ІТ-школи Костромського державного університету. Про зазначене також було відзначено в звіті про діяльність ОСОБА_1 як сенатора ради федерації від Костромської області поряд з підтримкою учасників так званого «СВО» (том 3 а.с.120-121, том 1 а.с. 76).

У вересні 2022 року сенатор ради федерації ОСОБА_1 за фінансової підтримки ОСОБА_9 , як мецената, передав пошуковий безпілотний апарат волонтерській організації в Костромі (том 3 а.с.114,124).

У вересні 2018 року ОСОБА_1 , як генеральний директор АТ «Костромський завод автокомпонентів» та ОСОБА_9 , як член ради АТ «Костромський завод автокомпонентів» відкривали запуск нової лінії виробництва АТ «Костромський завод автокомпонентів» в межах так званого «імпортозаміщення» (том 3 а.с. 126).

Крім цього, з протоколу огляду від 18.03.2025 вбачається, що громадянин Грузії ОСОБА_4 був залучений до перерозподілу активів бізнес-партнера ОСОБА_1 ОСОБА_9 , де виступав в ролі номінального власника (том 3 а.с.116-120).

Так, в лютому 2024 року перший заступник голови російського АО «Совкомбанк» ОСОБА_10 повідомив про намір придбати 100% акцій ООО

«Хоум Кредит енд Финанс Банк» (далі - «ХКФ банк»), разом з ООО «Хоум кредит страхование».

З метою поступового переоформлення активів на прямого власника АО «Совкомбанк», в 2024 році частки ООО «Хоум кредит страхование» були оформленні на номінального власника ОСОБА_4.

Влітку 2022 року чеська група «Home Credit» втратила контроль (зменшила частку до 49,5%) у «ХКФ банк», «Хоум кредит страхування» і у мікrokредитній компанії «Купи не копи», передавши по 1% часток у цих компаніях ОСОБА_4 .

У червні 2024 чеська компанія «Home Credit» вийшла з капіталу російської «Хоум кредит страхование» передавши свої 49,5% громадянину Грузії ОСОБА_4 . В подальшому ОСОБА_4 в листопаді 2024 року продав свою частку в ООО «Хоум кредит страхование» в результаті чого 100% ООО «Хоум кредит страхование» отримав «ХКФ банк».

Консолідація у «ХКФ банк» 100% капіталу ООО «Хоум кредит страхование» частина процесу поглинання «ХКФ банк» Совкомбанком, про що було повідомлено на сайті Совкомбанку (за посиланням: ІНФОРМАЦІЯ_2) (том 3 а.с.160-161).

В контексті ділових зв'язків ОСОБА_4, варто зазначити що ОСОБА_9 та АО «Совкомбанк» знаходяться під санкціями в Україні, ЄС, США та Сполученому Королівстві Великої Британії і Північної Ірландії.

[Указом Президента України №82/2023 від 19.02.2023](#) введено в дію рішення РНБО та застосовано санкції до громадянина рф ОСОБА_9 (том 3 а.с.162-163).

[Указом Президента України №726/2022 від 19.10.2022](#) введено в дію рішення РНБО та застосовано санкції до ПАТ «Совкомбанк» (том 3 а.с.164-166).

Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії ОСОБА_9 26.09.2022 внесено до санкційних списків, виданих Управлінням із застосування фінансових санкцій Казначейства Її Величності, «Консолідований список цілей фінансових санкцій у Великобританії» (за посиланням: ІНФОРМАЦІЯ_4) (том 3 а.с.175-178).

Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії ПАТ «Совкомбанк» 28.02.2022 внесено до санкційних списків, виданих Управлінням із застосування фінансових санкцій Казначейства Її Величності, «Консолідований список цілей фінансових санкцій у Великобританії» (за посиланням: ІНФОРМАЦІЯ_3) (том 3 а.с.167-174).

Управлінням контролю за іноземними активами (OFAC, Office of Foreign Assets Control) Міністерства фінансів Сполучених Штатів Америки ОСОБА_9

24.03.2022 внесено до Списку спеціально позначених громадян і заблокованих осіб, також відомого як SDN List (Specially Designated Nationals and Blocked Persons List). Ця інформація розміщена на офіційному веб-сайті Міністерства фінансів США (за посиланням: <https://ofac.treasury.gov/recent-actions/20220324>) (том 3 а.с.179-183).

01.03.2022 Рада Європейського Союзу внесла зміни до Регламенту № 833/2014 щодо обмежувальних заходів у зв'язку з діями Росії, які дестабілізують ситуацію в Україні (том 3 а.с. 184-187).

Змінами передбачено, що з 12.03.2022 року заборонено надавати спеціалізовані послуги обміну фінансовими повідомленнями, які використовуються для обміну фінансовими даними, юридичним, юридичним особам або органам, переліченим у Додатку XIV, в тому числі в додатку вказаний «Совкомбанк» (за посиланням: ІНФОРМАЦІЯ_5).

Отже викладені обставини свідчать про залучення ОСОБА_4, у якості номінального власника, для реалізації угод ОСОБА_1 та його бізнес-партнера ОСОБА_9 під час дії санкційних обмежень.

Як вже зазначалося у позовній заяві та рішенні ВАКС від 10.08.2023 у справі №991/6806/23, ОСОБА_1 здійснював опосередкований контроль за ТОВ «Мотордеталь-Конотоп» через пов'язану особу ОСОБА_4 та як наслідок через грузинську LLC «INVENTA» та кіпрську Lepadon Investments Limited.

Відповідно до матеріалів, наданих СБУ, компанія ОСОБА_4 - LLC «Inventa» є єдиним акціонером Lepadon Investments Limited, яка має право вимоги до ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» за договором відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №2 та договором відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №3.

Враховуючи викладене ОСОБА_1 опосередковано через ОСОБА_4 може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження щодо активів Lepadon Investments Limited, тому в дохід держави підлягають стягненню права вимоги Lepadon Investments Limited до ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» за контрактами:

- від 21.06.2012 №192/572 між ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» та АТ «Костромський завод автокомпонентів», право вимоги за яким АТ «Костромський завод автокомпонентів» відступило на користь Lepadon Investments Limited на підставі договору відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №2;

- від 21.09.2015 №1095 між ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» та АТ «Костромський завод автокомпонентів», право вимоги за яким АТ «Костромський завод автокомпонентів» відступило на користь Lepadon

Investments Limited на підставі договору відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №3.

VI. Висновки суду.

Вислухавши пояснення представників позивачів, представника третьої особи Фонду державного майна України, дослідивши наявні у матеріалах провадження докази в їх сукупності та взаємозв'язку, суд в попередніх розділах дійшов таких висновків:

- 1) позивач належним чином звернувся до суду з адміністративним позовом під час дії правового режиму воєнного стану (абзац 1 пункту 1 [статті 6 Закону України «Про санкції»](#));
- 2) на відповідача ОСОБА_1 було накладено санкцію у виді блокування активів за рішенням Ради національної безпеки та оборони України, прийнятим після набрання чинності, [Законом України № 2257-IX](#) (абзац 2 ч. 3 [статті 6 Закону України «Про санкції»](#));
- 3) наявні необхідні підстави для застосування по відношенню до ОСОБА_1 санкції, передбачені абзацом 4 частини 1 [статті 5-1 Закону України «Про санкції»](#);
- 4) у ОСОБА_1 є можливість опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження активом, питання про стягнення якого піднімає позивач;
- 5) втручання у право власності відповідача є співмірним та пропорційним при застосуванні санкції.

Отже, позовні вимоги підлягають задоволенню.

6.1. Інші питання

При ухваленні рішення суд також вирішує чи є підстави допустити негайне виконання рішення (п.6 ч.1 [ст.244 КАС України](#)). Оскільки рішення суду про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 [ст.4 Закону України «Про санкції»](#), не належить до судових рішень, які виконуються негайно відповідно до [статті 371 КАС України](#), суд не вбачає підстав для допущення негайного виконання рішення.

Підставою для перегляду цього рішення може бути факт скасування [Указу Президента України від 07.09.2022 № 637/2022](#) щодо застосування санкції до ОСОБА_1 .

Відповідно до [ст.139 КАС України](#) відсутні підстави для розподілу судових витрат, оскільки позивач звільнений від сплати судового збору на підставі п.25

ч.1 [ст.5 Закону України «Про судовий збір»](#), а доказів понесення інших судових витрат сторонами у даній справі не надано.

Виходячи з викладеного, керуючись статтями [242, 243, 244, 246, 247 Кодексу адміністративного судочинства України](#), [Законом України «Про санкції»](#), суд

В И Р І Ш И В:

Адміністративний позов Міністерства юстиції України до ОСОБА_1 , треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору: Товариство з обмеженою відповідальністю «Мотордеталь-Конотоп», Lepedan Investments Limited, ОСОБА_4, Limited Liability Company «Inventa», Фонд державного майна України про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої [статті 4 Закону України «Про санкції»](#) - задовольнити.

Застосувати до ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , громадянина РФ, місце проживання: АДРЕСА_1 , санкцію, передбачену пунктом 1-1 частини першої [статті 4 Закону України «Про санкції»](#).

Стягнути в дохід держави активи, а саме:

- право вимоги за контрактом від 21.06.2012 №192/572, укладеним між ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» (ЄДРПОУ 30573983) та АТ «Костромський завод автокомпонентів» (ОДРН рф 1104401006808), яке належить компанії Lepedan Investments Limited (HE282077) на підставі договору про відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №2, укладеного між АТ «Костромський завод автокомпонентів» (ОДРН рф 1104401006808) та Lepedan Investments Limited (HE282077);
- право вимоги за контрактом від 21.09.2015 №1095, укладеним між ТОВ «Мотордеталь - Конотоп» (ЄДРПОУ 30573983) та АТ «Костромський завод автокомпонентів» (ОДРН рф 1104401006808), яке належить компанії Lepedan Investments Limited (HE282077) на підставі договору про відступлення прав (вимог) від 26.06.2019 №3, укладеного між АТ «Костромський завод автокомпонентів» (ОДРН рф 1104401006808) та Lepedan Investments Limited (HE282077).

Опублікувати текст рішення на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду відповідно до положень ч.7 [ст.283-1 КАС України](#) [КАС України](#).

Апеляційна скарга на рішення Вищого антикорупційного суду може бути подана учасником справи та/або його представником до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду протягом п`яти днів з дня проголошення рішення суду.

Якщо в судовому засіданні було проголошено лише вступну та резолютивну частини рішення суду (скорочене рішення), зазначений строк обчислюється з дня складення повного тексту рішення суду та його опублікування на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

Учасники справи, які не були присутні при проголошенні рішення суду, а також особа, яка не брала участі у справі, якщо суд вирішив питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, мають право оскаржити рішення суду протягом п'яти днів з дня його опублікування на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Судове рішення в день набрання ним законної сили надіслати до Фонду державного майна України для здійснення повноважень у сфері управління активами, щодо яких ухвалено судове рішення про застосування такої санкції, а також до апарату Ради національної безпеки і оборони України, Кабінету Міністрів України.

Відомості про учасників:

Позивач: Міністерство юстиції України, місцезнаходження: 01001, м. Київ, вул. Городецького, 13, код ЄДРПОУ 00015622;

Відповідач: ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , громадянин РФ, адреса: АДРЕСА_2 ;

Треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору:

Товариство з обмеженою відповідальністю «Мотордеталь-Конотоп» (код згідно з ЄДРПОУ: 30573983, адреса: 41600, Сумська область, м. Конотоп, вул. Вирівська, 64;

Lepedan Investments Limited (реєстраційний номер: HE 282077, адреса: Республіка Кіпр, м. Ларнака, вул. Тріон Ієрарон, 10, Анастасіос корт, кв.201 6037

ОСОБА_4 (особистий код: НОМЕР_1 , громадянин Грузії та Ізраїлю, адреса: АДРЕСА_3);

Limited Liability Company «Inventa» (реєстраційний номер: 405353889, адреса: Грузія, м. Тбілісі, район Сабуртало, вул.Казбегі, 2);

Фонд державного майна України (код згідно з ЄДРПОУ: 00032945, адреса: 01133, м. Київ, вул. Генерала Алмазова, 18/9).

Судді

О.В. Чернова

Т.Г. Криклива

Я.В. Шкодін

Покликання на рішення суду в Єдиному державному реєстрі судових рішень:
<https://reyestr.court.gov.ua/review/130002342>